

प्रधानमन्त्री प्रचण्डद्वारा सहयोगका लागि अन्तर्राष्ट्रिय समुदायलाई आह्वान

काठमाडौं - युगान्डाको राजधानी कम्पलामा आयोजित असम्लरन राष्ट्रहरूको आन्दोलन

सम्मेलनमा सहभागी भई प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड हिजो आइतबार बिहान स्वदेश फिर्ता भएका छन् । नेपाली प्रतिनिधिमण्डलको नेतृत्व गर्दै प्रधानमन्त्री प्रचण्ड शिखर सम्मेलनमा भाग लिन बुधबार कम्पला पुगेका थिए । प्रधानमन्त्री प्रचण्डले शिखर सम्मेलनमा जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनीकरण गर्न सबैले आ-आफ्नो ठाउँबाट भूमिका खेल्नु पर्नेमा जोड दिँदै इजरायल-हमास द्वन्द्व रोकिनु पर्ने र शान्ति स्थापना हुनुपर्ने बताएका थिए ।

सो अवसरमा प्रधानमन्त्री प्रचण्डले अल्पविकसित राष्ट्रलाई

बाँकी अन्तिम पातोमा

पहिचान आधारित नाम राख्दैमा केही हुन्न:आहुति

काठमाडौं - संघीय राजधानी काठमाडौंको कोटेश्वरस्थित किरात राई यायोक्खा केन्द्रीय कार्यालयको सुम्निमा हलमा किरात गणराज्य मोर्चा, यलाखोम समितिले आयोजना गरेको “पूर्वी नेपालमा जनविद्रोहको दिशाबोध”

बाँकी अन्तिम पातोमा

डालाकेगु जात्रा ठाउँठाउँमा प्रदर्शन गरिने

भक्तपुर - गत बुधबारदेखि मल्लकालीन नवदुर्गा गणको डालाकेगु जात्रा भक्तपुर ९ सूर्यमढीबाट शुभारम्भ भएको थियो । नवदुर्गा गणको नाच डालाकेगु जात्रा प्रत्येक दिन नगरपालिका भित्रका फरकफरक २१ टोलमा प्रदर्शन गरिने प्रचलन रहेको छ । डालाकेगु जात्रासँग सम्बन्धित

देवगणका सदस्य नारायणमान बनमालाका अनुसार तान्त्रिक एवं दैवी शक्तिका आधारमा प्रदर्शन गरिने यो जात्रा भक्तपुरको दत्तात्रय, क्वाठण्डौ, गछ्छे, दछुटोल, नागपोखरी, इनाचो, गोल्मढी, याछ्छे, टौ मढी, तालाको, पोटेरी स्ववायर, नासमना, गहिटी, क्वाछे, टिबुक्छे,

बाँकी अन्तिम पातोमा

भोलिदेखि सैनिक मुख्यालयमा विशेष तस्विर प्रदर्शनी हुने

काठमाडौं - नेपाली सेनाले आफ्नो स्थापना दिवसका अवसरमा भोलि माघ ९ गतेदेखि १३ गतेसम्म सैनिक मुख्यालय जङ्गी अड्डा परिसरमा तस्विर र युनिट विशेष प्रदर्शनी सञ्चालन

गर्ने सैनिक मुख्यालयले जनाएको छ ।

सो प्रदर्शनीमा सेनाको विगतदेखि वर्तमानसम्मका गतिविधि झल्कने तस्विर, हातहतियार र उपकरणको प्रदर्शनी गरिने नेपाली सेनाका प्रवक्ता कृष्णप्रसाद भण्डारीले बताएका छन् ।

प्रदर्शनीबाट सैनिक सम्बन्धी पोशाक, ब्याण्ड, हवाई सेवा, घोडचढी, जङ्गल र पहाडी युद्धकला, विशेष फौज, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष, शान्ति सेना सम्बन्धी जानकारी

बाँकी छैटौँ पातोमा

आन्दोलनकारीसँग चाडै वार्ता हुने

काठमाडौं - तत्कालीन एक नम्बर प्रदेशको नाम कोशी राखिएपछि यस प्रदेशका बहुसंख्यक पहिचानवादीहरु कोशी खारेजीको माग राख्दै निरन्तर आन्दोलन गर्दै आएका

छन् । काँव एक वर्षदेखि आन्दोलन गर्दै आएका पहिचान पक्षधर आन्दोलनकारीसँग वार्ता गर्न मुख्यमन्त्री केदार कार्कीको नेतृत्वमा गठित प्रदेश सरकारले

बाँकी अन्तिम पातोमा

अवधिमा समाचार प्रकाशन स्वागतयोग्य

काठमाडौं - नेवा: देय दबूले राष्ट्रिय समाचार समिति (रासस)ले अवधि भाषामा

समाचार प्रकाशन शुरु गरेकामा नेवा: देय दबूले स्वागत गरेको छ । दबूले अस्ति एक प्रेस विज्ञप्ति प्रकाशित गर्दै, “समावेशी राज्य स्थापना गर्ने संविधानको मर्मलाई आत्मसात् गर्दै राससले सुरु गरेको यो कार्य स्वागतयोग्य कदम हो भनेको छ ।

बहुभाषिक, बहुसांस्कृतिक

बाँकी अन्तिम पातोमा

किञ्चित विचलित नभई बढेका छन्, साम्पाड

सुठिदमा रानोहौँछा

संघीय नेपालको पूर्वी क्षेत्र तत्कालीन एक नम्बर प्रदेशस्थित सुनसरी जिल्ला अन्तर्गतको सुन्दर नगरी धरान उपमहानगरपालिका अहिले पुनः चर्चाको शिखरमा छ । यसो हुनुको मुख्य कारण स्थानीय निर्वाचनमा अत्यधिक जनमतबाट चुनाव जिति स्थानीय सरकारको नेतृत्व गरिरहेका नगर प्रमुख हर्कराज साम्पाड माथि राजनीतिक दलबाट वडाध्यक्ष देखि सेटै चुनाव जितेका वडा जनप्रतिनिधि र नगर कार्यपालिका सदस्यहरुका अलावा नगर उपप्रमुखसमेत एक भएर जनादेश प्राप्त प्रमुख

हाम्रा ग्राहक, पाठक, शुभेच्छुक लगायतका महानुभावहरु आफ्नो गाउँ-घर, समुदाय, समाज, जिल्ला, प्रदेशका साथै राष्ट्रमै हुने गरेका कुनै पनि किसिमको आपराधिक अनि भ्रष्टाचारजन्य गतिविधि आर्थिक अनियमितता ढिलासुस्ती, कालावजारी, महँगी जस्ता विकृतिको समूल अन्त्यका लागि यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक सदैव सहयोगको अपेक्षा गर्दछ । यसैगरी आफ्नो व्यापार, व्यवसाय प्रवर्द्धनार्थ विज्ञापन दिई लाभ उठाउनुहोस् । - व्यवस्थापक

रवि र जीबीको सहकारी घोटाला सीआईबीले अनुसन्धान गर्दै

काठमाडौं - राष्ट्रिय सभापति रवि लामिछाने र स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का बाँकी छैटौँ पातोमा

मुक्कुमलुङ रेखदेखको जिम्मा लिम्बूलाई दिनुपर्ने

काठमाडौं - मुक्कुमलुङबाट पछि हट्न सरकारलाई जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपाल ताप्लेजुङ जिल्ला अध्यक्ष कीर्तिमान मादेनले अनुरोध गरेका छन् ।

मादेनले, मुक्कुमलुङको रेखदेख गर्ने जिम्मा सम्बन्धित समुदाय (लिम्बू)लाई नै दिनुपर्ने

भनेका छन् । जसपा ताप्लेजुङ अध्यक्ष मादेनले शुक्रबार एक विज्ञप्ति प्रकाशित गरी आदिवासी जनजाति लिम्बूहरुले पुज्दै आएको मुक्कुमलुङलाई २०५३ सालमा पाथीभरा क्षेत्र विकास समिति (गठन) आदेश जारी गरी

बाँकी तेस्रो पातोमा

दुगडलाई जरिवाना सहित कारबाही

काठमाडौं - राजश्व अनुसन्धान कार्यालय सुनसरीले विराटनगर भन्सार कार्यालयमा भन्सार क्लियरिङको रुपमा काम गर्दै आएका सञ्जय दुगडलाई सहित कारबाही गरेको छ । दुगडलाई भन्सार नियम विपरीत कार्यसञ्चालन गरेको र राजश्व छली गर्न सघाएको आरोपमा राजश्व अनुसन्धान कार्यालयले कारबाही

गरेको हो । उनले आफूलाई विगतमा भन्सार प्रतिनिधि भन्दै विराटनगर भन्सारमा भन्सार क्लियरिङको काम गर्दै आएका दुगडको पछिल्लो समय भन्सार विभागले भन्सार प्रतिनिधि खारेज गरिदिएको थियो । त्यसपछि भन्सार एजेन्ट कृति शाहको लगिन एजेन्ट ७३७ बाट दुगडले भन्सार जाँचपासमा संलग्न हुँदै

बाँकी छैटौँ पातोमा

मिडिया काउन्सिल सहित तीन विधेयक आउँदै

काठमाडौं - नेपाल मिडिया काउन्सिल, आमसञ्चार र सामाजिक सञ्जाल (व्यवस्थापन तथा नियमन) सम्बन्धी तीन विधेयकको मस्यौदा सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयले तयार गरेको बताइएको छ । जस अनुसार नेपाल मिडिया काउन्सिल सम्बन्धी विधेयकको मस्यौदामा अर्थ मन्त्रालयको सहमति लिई कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा सहमतिका लागि पठाइएको छ

भने अन्य दुई विधेयक सहमतिका लागि अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको छ । सुरक्षण मुद्दासम्बन्धी विधेयक र सार्वजनिक सेवा प्रसारण विधेयक संघीय संसदको समितिमा विचाराधीन अवस्थामा रहेको बताइएको छ ।

उक्त विषय बारे सञ्चारमन्त्री रेखा शर्माको कार्यभार सम्हालेको एक वर्ष पूरा भएको अवसरमा गत बिहीबार सार्वजनिक प्रगति विवरणमा उल्लेख गरेकी हुन् ।

बाँकी छैटौँ पातोमा

माथि जाई लाग्नुले नै हो । हुन पनि नगर प्रमुख साम्पाड यतिवेला निरिह जस्तै रहेको टिप्पणी उनी विरोधी पार्टीका वडाध्यक्ष देखि उपप्रमुखसमेतको व्यवहारले देखाइरहेको छ । यद्यपि नगर प्रमुख हर्क साम्पाड भारी जनमतबाट निर्वाचित भएकोले

मत-मतान्तर

त्यस्ता मिथ्या आरोप र दलाल जनविरोधी जनप्रतिनिधिको जस्तो सुकै हर्कतको सामना गर्दै आफ्नो चुनावी प्रतिवद्धता र जनसेवाको उत्कृष्ट भावनालाई किञ्चित विचलित नभई अघि बढ्नुले पनि धरान नगरी चर्चाको

शिखरमा छ । जो-जसले जस्तो सुकै हर्कत गरी-गराई नगर प्रमुखको लोकप्रियता सिध्याउने खेलमा लागे पनि अन्ततः तिनीहरु आफै सिद्धिने पक्का छ । जसको परिणाम तत्काल नदेखिए पनि भविष्यमा हुन गइरहेको चुनावी परिणामले पक्कै देखाउने छ । यसको निमित्त धराने नागरिक अहिले देखि नै भिन्न-भिन्नै जुरमु-याई रहेका छन् । जसको सूक्ष्म अध्ययनसम्म पनि अहिलेका जननिर्वाचित जनप्रतिनिधिले गरिरहेका छैनन् । यो साह्रै दुःखद पक्ष हो । जब कि, एउटा स्वतन्त्र व्यक्ति जो

बाँकी ते स्रो पातोमा

यले.. स्थानीय सर्वसाधारण नागरिकको समस्या समाधानदेखि आफ्नो क्षेत्रको विकासमा तल्लीन हुँदै खुद लागि परेको छ । उनकै विरोधमा नाना थरिका हत्कण्डा निकाल्दै नगर कार्यपालिका बैठक देखि सार्वजनिक सभा, समारोह, सम्मेलन गोष्ठीमा

कटाक्ष गर्नु संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक प्रणाली विरुद्ध हो भन्ने स्वतः अनुमान गर्न सकिन्छ । यस्तै फन्दामा धरानेको अत्याधिक मतले विजय हात पारी स्थानीय धरान उपमहानगरको नेतृत्व सम्हालि रहेका हर्क साम्पाड माथि विभिन्न कोणबाट जाई लागेका छन् । किमार्थ त्यस्ता जनउपेक्षित क्रियाकलापको धराने अनि

देशका बहुसंख्यक नागरिकको निमित्त असह्य छ । जसको परिणाम आउदै गरेको स्थानीय चुनावी परिणामले राम्ररी नै दिने अपेक्षा गरिएको छ । जे होस्, भारीजनादेश प्राप्त जनप्रतिनिधि अर्थात् नगर प्रमुख साम्पाडलाई चारैतिरबाट घेराबन्दी गर्दै उनका जनप्रिय अनि लोकप्रिय कार्यसम्पादनको जलन गर्दै

नगर कार्यपालिका बैठकदेखि सार्वजनिक स्थलमै विरोध गर्नु कहाँसम्मको जनउपयोगी, जनप्रेमी, विकासप्रेमी कार्य हो ? त्यसको सविस्तारै धरानवासी नागरिकले प्रमाणित गरी दिनेछ्छन् । केवल त्यस्ता हर्कतको परिणाम खोज्न प्रतीक्षा मात्रै गर्नु पर्दछ ।

इन्जिनियर बन्न बिडिएच कोर्स महत्वपूर्ण

काठमाडौं - नेपाल इन्जिनियरिङ कलेजको बिडिएच (ब्याचलर फर डिप्लोमा होल्डर्स) कार्यक्रमले सिभिल तथा आर्किटेक्टमा डिप्लोमा गरी सबइन्जिनियर भएकाहरूलाई इन्जिनियर बन्न उच्च शिक्षाको बाटो खोलिदिएको विद्यार्थीहरू बताउँछन् । सिटिइभिटीबाट डिप्लोमा गरी सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रमा जागिर खाइरहेकाहरूलाई विश्वविद्यालयको शिक्षा हासिल गर्न बिडिएचले ठूलो सहयोग गरेकोले यो कोर्स निरन्तर सञ्चालन हुनुपर्ने उनीहरूको भनाई छ ।

नेपाल इन्जिनियरिङ कलेज (नेक)को गत शनिबार बिडिएचतर्फ १४, १५, १६ र १७ औं ब्याचका विद्यार्थीहरूलाई विदाई कार्यक्रममा बोल्दै विद्यार्थीहरूले नेकको बिडिएच नभएको भए आफूहरूको इन्जिनियर बन्ने सपना पुरा हुन

नसक्ने जिकिर गर्दै बिडिएच कार्यक्रमलाई समयसापेक्ष सुधाई लानु पर्ने बताएका छन् ।

राजनारायण सरदारका अनुसार 'नेपाल इन्जिनियरिङ कलेजमा बिडिएच नभएको भए आफ्नो इन्जिनियर बन्ने सपना पुरा हुँदैनथ्यो । बिडिएच पुरा गरी विदा भएका । डिप्लोमा गरी काम गर्दै गरेका तर पढ्ने चाहना बनाएका विद्यार्थीहरूका लागि इन्जिनियर बन्न बिडिएच महत्वपूर्ण कोर्स भएकोले त्यसलाई अझ परिमार्जित र समय सापेक्ष बनाउनु पर्ने उनको धारणा छ । 'दिनभर काम गरी साँझ पढ्ने अवसर पाउनु ठूलो कुरा हो ।' सरदार भन्छन् ।

बिडिएचकै कारण नेपाल सरकारको उपसचिवमा बढुवाको क्रममा रहेकी विद्यार्थी सृष्टि खलपलले डिप्लोमा मात्र गरेका धेरै विद्यार्थीहरूलाई बिडिएचले इन्जिनियर बनाएको भन्दै आफूले सरकारी सेवामा हासिल गरेको

सफलतामा बिडिएचको योगदान रहेको जिकिर गरिन् । 'नेक बिडिएच नभएको भए मैले कि जागिर छाड्नु पर्थ्यो, कि यत्तिकै विदा हुनुपर्थ्यो तर, गर्वको कुरा अबको २, ३ महिनामा बढुवा भएर उपसचिव हुँदैछु ।' उनले भनिन् । नेपाल इन्जिनियरिङ काउन्सिलले पछिल्लो समय इन्जिनियरिङ लाइसेन्स परीक्षा लिएकोमा त्यसलाई केही सुधानु पर्नेमा उनले जोड दिइन् । चार साँढे चार वर्षको कोर्स पुरा गरेका विद्यार्थीहरूलाई प्रोत्साहन गर्नुपर्ने उनको भनाई छ ।

यसैगरी विद्यार्थी ज्ञानमान श्रेष्ठ, सुरेन्द्र महारा, गौ तम अवस्थीले सिभिल र आर्किटेक्टसँगै अन्य विधामा डिप्लोमा गरेकाहरूलाई पनि उच्च शिक्षा हासिल गर्ने बाटो बनाउन आग्रह गरे । कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि नेपाल इन्जिनियरिङ काउन्सिलका अध्यक्ष प्रा.डा. पदमबहादुर शाहीले बिडिएचले सिटिइभिटीको डिप्लोमा गरेकाहरूलाई उच्च शिक्षा हासिल गर्ने बाटो खोलिदिएको भन्दै नेपालका लागि यो कोर्स महत्वपूर्ण रहेको बताए ।

काम गरेर पढ्ने अवस्था र अवसर भएका विद्यार्थीहरूका लागि डिग्री हासिल गर्न कोर्सले टेवा दिएको भन्दै डा. शाहीले नेपालको विकासका लागि कोर्सको योगदान रहने बताए । ब्याचलर गरेकाहरूलाई मास्टर्स

गर्न समेत सुझाउँदै मुलुकको विकासका लागि बिहान, दिउसो र बेलुका गरी ३ सिफ्टमा पढाई हुनुपर्ने बताए । 'देशको विकास गर्न अब ३ सिफ्टमा पढाउनु पर्छ । काम गर्दै पढ्ने वातावरण हुनुपर्छ ।' पढिसकेकाले पनि आफूलाई सदैव अपडेट राख्नुपर्ने बताए ।

त्यस्तै कलेजका कार्यवाहक प्राचार्य दुर्गाप्रसाद भण्डारीले डिप्लोमा होल्डर्सहरूलाई सम्बोधन गर्न तयार पारिएको बिडिएच कार्यक्रमले दक्ष जनशक्ति उत्पादनमा टेवा दिएको बताए । कलेजले बिडिएच कार्यक्रमलाई अझै विद्यार्थी माझ पुर्याउन नसकिरहेको अवस्थामा कलेजबाट पास आउट भएका विद्यार्थीहरूले अब ब्राण्ड एम्बेसडरको रुपमा काम गर्नुपर्ने बताए । साँढे चार वर्षको कोर्सलाई परिमार्जन गरी ४ वर्षको बनाउन पोखरा विश्वविद्यालय सकारात्मक रहेकोले काम गर्दै पढ्ने विद्यार्थीका लागि यो कोर्स अत्यन्त प्रभावकारी भएको जिकिर गरे ।

विदाई कार्यक्रममा कलेजका बिडिएच विभागका विभागीय प्रमुख निश्वान ढकाल, पूर्व कार्यक्रम संयोजक रवीन्द्र बुढाथोकीले समेत बिडिएच कार्यक्रमको महत्वका बारेमा प्रकाश पारेका थिए । कार्यक्रममा विद्यार्थीहरू भाग्यश्री महर्जन, दिनेश काफ्ले, सुरेन्द्र सिंह महारा, ज्ञानमान श्रेष्ठलाई चेरयरमेन अवार्ड दिइयो भने, अन्य विद्यार्थीहरूलाई पनि सेमेस्टर अवार्ड प्रदान गरिएको थियो ।

पोखरा विश्वविद्यालयले भन्दा अगाडि नेपाल इन्जिनियरिङ कलेजले सुरु गरेको विषय हो बिडिएच । डिप्लोमा इन्जिनियर्स एसोसिएसन नेपालको पहलमा नेपालमा पहिलो पटक सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थामा कार्यरत सिभिल तथा आर्किटेक्चर सबइन्जिनियरहरूको लागि नेपाल इन्जिनियरिङ कलेजका तत्कालीन संस्थापक अध्यक्ष स्व.प्रा.डा. दीपक भट्टराई, कलेजका निवर्तमान प्राचार्य प्रा.डा. हरिकृष्ण श्रेष्ठ र प्रा.डा. राजेन्द्र प्रसाद अधिकारीले विश्वविद्यालयसँग समन्वय गरि सन् २००१ देखि 'ब्याचलर इन सिभिल इन्जिनियरिङ फर डिप्लोमा होल्डर्स' कार्यक्रम सञ्चालन गरेको थियो ।

नौ सेमेस्टरको बिडिएच अन्य कार्यक्रम भन्दा एक सेमेस्टर लामो छ । स्नातक तहका अन्य कोर्स चार वर्षको हुँदा यो कोर्स पुरा गर्न साढे ४ वर्ष लाग्छ । तथापि, पोखरा विश्वविद्यालय यो कोर्स परिमार्जन गर्न सकारात्मक देखिएको छ । बिडिएच कार्यक्रम सञ्चालनमा आएपछि सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थामा कार्यरत सयौं सिभिल तथा आर्किटेक्चर सबइन्जिनियरहरू सिभिल इन्जिनियर भइसकेका छन् ।

अन्तर्राष्ट्रिय

जापानको चन्द्र अभियान

एजेन्सी - जापानको राष्ट्रिय अन्तरिक्ष एजेन्सी 'जाक्सा'ले 'स्मल लुनार ल्यान्डिङ डेमोन्स्ट्रेटर 'स्लिम' चन्द्रमामा अवतरण भएको शनिबार पुष्टि गरेको छ । स्थानीय समयअनुसार शनिबार जापान एयरोस्पेस एक्सप्लोरेशन एजेन्सी 'जाक्सा' ले एक अनलाइन वक्तव्यमा जापानी मानवरहित यान राति १२ बजेर २० मिनेटमा चन्द्रमामा अवतरण गरेको जनाएको छ । जाक्साले यानको अवतरणपछि सञ्चार स्थापित भएको पुष्टि गरेको छ ।

यद्यपि, अवतरणपछि चन्द्रमामा धेरै समय रहनका लागि तयार पारिएको सोलार ब्याट्रीको रिचार्ज हुन नसकेपछि यानमा रहेको ब्याकअपको सहयोगमा चन्द्रमाका तस्वीर, चट्टान सङ्कलन तथा अनुसन्धानका अन्य गतिविधिहरू भइरहेका जाक्साले बताएको छ ।

“स्लिमको सोलार सेलले बिजुली उत्पादन गर्न नसक्ने भएकाले यसले ब्याकअप ब्याट्रीमा काम गरिरहेको छ जुन घण्टौंसम्म मात्र टिक्छ,” जाक्साका अधिकारीहरूले शनिबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा भने ।

अवतरणपछि चन्द्रमाको सतहबाट तथ्याङ्क लिने काम जाक्सालाई लागि प्राथमिकतामा रहेको अधिकारीले बताएका छन् । स्लिमको अवतरणसँगै जापान, अमेरिका, सोभियत सङ्घ, चीन र भारतपछि चन्द्रमामा अवतरण गर्ने पाँचौं मुलुक बनेको छ ।

चन्द्रमामा पहिलो मानव अवतरणको ५० वर्षभन्दा धेरै समयपछि धेरै मुलुक र निजी कम्पनीहरूले यात्रालाई नयाँ बनाउने प्रयास गरिरहेका छन् तर क्यास ल्यान्डिङ, सञ्चारमा समस्या र अन्य प्राविधिक समस्या व्याप्त छन् ।

यसै महिना अमेरिकी निजी कम्पनी एस्ट्रोबोटिकको पेरिग्रिन चन्द्र ल्यान्डरले उडान भरेपछि इन्धन चुहिएपछि उसको मिसन असफल भएको थियो । बिहीबार अन्तरिक्ष यान फिर्ता हुने क्रममा पृथ्वीको वायुमण्डलमा जल्ने सम्भावनापछि दक्षिणी प्रशान्त महासागरमा उसको सम्पर्क विच्छेद भएको थियो ।

नासाले आफ्नो आर्टेमिस कार्यक्रमअन्तर्गत चालक दल भएको चन्द्र मिसनको योजना पनि स्थगित गरेको छ । यसअघि एउटा सार्वजनिक र एउटा निजी गरी दुईटा जापानी यान चन्द्रमामा पठाउने दुई वटै प्रयास असफल भएका थिए । दुई वटा असफल चन्द्र अभियान र टेकअफपछि विस्फोटसहित हालैका रकेट असफलतापछि अन्तरिक्षमा यो सफलताले उच्च प्रविधिको जापानी प्रतिष्ठालाई पुनःस्थापित गरेको छ ।

चीनले बनायो ५० वर्षसम्म चल्ने ब्याट्री

एजेन्सी - एक चिनियाँ कम्पनीले नयाँ ब्याट्री विकास गरेको छ, जसले ५० वर्षसम्म बिना चार्ज वा मर्मत नगरी पावर उत्पादन गर्ने दावी गरिएको छ ।

द इन्डिपेन्डेन्टका अनुसार यो बेइजिङस्थित बेटाभोल्टले बनाएको परमाणु ब्याट्री हो । यद्यपि, परमाणुको मतलब यो होइन कि यसको आकार धेरै ठूलो छ । समाचारमा थप भनिएको छ कि बेटाभोल्टले सिक्का भन्दा सानो मोड्युलमा ६३ आइसोटोपहरू निकाल्न सफल भएको छ । कम्पनीले परमाणु ऊर्जालाई लघुकरण गर्ने यो संसारको पहिलो ब्याट्री भएको बताइएको छ ।

अर्को पुस्ताको ब्याट्री परीक्षण भइरहेको छ । यो फोन र ड्रोन जस्ता व्यावसायिक उपकरणहरूको लागि ठूलो मात्रामा उत्पादन गरिनेछ । 'बिटाभोल्ट परमाणु ऊर्जा ब्याट्रीहरूले एयरोस्पेस, एआई उपकरणहरू, चिकित्सा उपकरणहरू, माइक्रोप्रोसेसरहरू, उन्नत सेन्सरहरू, साना ड्रोनहरू र माइक्रो रोबोटहरू लगायतका उपकरणहरूको दीर्घकालीन आवश्यकताहरू पूरा गर्न सक्छन्,' कम्पनीले एक प्रेस विज्ञप्तिमा भन्यो ।

ब्याट्रीको लम्बाइ १५ मिमि चौडाइ १५ मिमि र मोटाई ५ मिमि छ । भविष्यवादका अनुसार यो परमाणु आइसोटोप र हीरा अर्धचालकको वेफर पातलो तहबाट बनेको छ । आणविक ब्याट्रीहरूले हाल ३ भोल्टमा १०० माइक्रोवाट पावर उत्पादन गर्दछ । तर, सन् २०२५ सम्ममा १ वाटसम्म विद्युत् उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । बेटाभोल्टका अनुसार यसको विकिरणबाट मानिसलाई कुनै खतरा छैन । जसका कारण यसलाई पेसमेकर जस्ता मेडिकल उपकरणमा प्रयोग गर्न सकिन्छ । ब्याट्रीमा प्रयोग हुने प्रविधिले सड्ने आइसोटोपबाट शक्ति प्राप्त गर्छ । त्यसपछि यो ऊर्जालाई शक्तिमा रूपान्तरण गर्दछ । ब्याट्रीमा लेयर्ड डिजाइन छ, जसले यसलाई कुनै पनि अचानक बलको कारणले आगो वा विस्फोटबाट सुरक्षित राख्छ ।

बेटाभोल्ट ब्याट्रीले ६० डिग्री सेल्सियसदेखि १२० डिग्री सेल्सियससम्मको तापमानमा काम गर्न सक्ने दावी गरेको छ । आणविक ऊर्जा ब्याट्रीहरू बिल्कुल वातावरण अनुकूल छन् ।

क्षय अवधि पछि ६३ आइसोटोप तामाको स्थिर आइसोटोपमा परिवर्तन हुन्छ, जुन गैर रेडियोधर्मी हुन्छ । वातावरणमा कुनै खतरा छैन न न त प्रदूषण नै हुन्छ । कम्पनीले परीक्षण पूरा गरेपछि र आवश्यक सबै अनुमतिहरू प्राप्त गरेपछि ब्याट्री ठूलो मात्रामा उत्पादन गरी बजारमा ल्याइने जनाएको छ ।

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली !!!

जन्म :
वि.सं. १९९५

स्वर्गारोहण:
वि.सं. २४ पुस, २०८०

स्वर्गीय मनमाया राई

यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिकको शुभचिन्तक, अग्रज तथा किरात चाम्लिङ रानाहाँछा समाज, उपत्यका क्षेत्रीय कार्यसमितिका अध्यक्ष क्या. जक्तिमान राईसमेतका भाउजू पुलुन्दुङ कमान, दार्जिलिङ निवासी ८५ वर्षीया श्रीमती मनमाया राईको दुःखद् निधन भएकोमा हामी स्तब्ध भएका छौं । यस दुःखद घडीमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना सहित भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोक सन्तप्त परिवारजनमा धैर्यधारण गर्ने शक्ति रोदुङ आराध्या-आराध्य सुम्निमा पारुहाङले प्रदान गरुन भन्दै गहिरो समवेदना व्यक्त गर्दछौं !!!

परिवार

थिमि टाइम्स
THIMI TIMES WEEKLY
साप्ताहिक

मध्यपुर थिमिबाट नियमित रूपमा प्रत्येक हप्ताको बुधवार प्रकाशित हुने थिमि टाइम्स खोजी खोजी पढौं ।

साथै हाम्रो वेबपेज
<https://www.thimetimes.com.np>
<https://www.facebook.com/thimetimes.com.np>
email: thimetimes@gmail.com
Contact No. 9851102273

थिमि टाइम्स
thimetimesnews.com

“मातृभाषाको उन्नति नगर्ने जातिको पतन र विनाश हुन धेरवेर लाग्दैन ।”
- वाल गंगाधर तिलक

“नारी मात्र पुरुषको पत्नी होइनन्, उनी राजनीतिक नेता, कार्यकर्ता पनि हुन् ।”
- क्रुप्सकाया

सम्पादकीय

असम्लग्न आन्दोलन सर्वमान्य बनाउन अपरिहार्य

इण्डोनेशियाको वाड्डुडमा सन् १९५५ बाट आरम्भ भएको असम्लग्न आन्दोलन अर्थात् नाम शिखर सम्मेलनले १८ औ वर्ष पार गरेको छ । यसरी आफ्नो यात्रा पार गर्दै १९ औ शिखर सम्मेलन युगाण्डाको राजधानी कम्पालामा समापन भएको छ । असम्लग्न आन्दोलन ’नाम’ शिखर सम्मेलनको संस्थापक राष्ट्रको नाताले नेपालको पनि राम्रैसँग सहभागिता भएको सन्देश प्रकाशमा आएको छ । शिखर सम्मेलनको नेतृत्व संघीय नेपालको प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले गरेका थिए । “नाम” शिखर सम्मेलनमा प्रधानमन्त्री प्रचण्डको सहभागितासँगै सम्बोधनबाट विश्वका एकसय बीस भन्दा बढी राष्ट्रका अलावा तेस्रो विश्वका विकसित मुलुकलेसमेत एकीकृत र संगठित तवरबाट आवाज उठायो भने शान्ति, स्थिरताका साथै मानव जातिको सुन्दर भविष्यप्रति धेरै काम गर्न सकिन्छ भन्ने आभास व्यक्त भएको विचार अनि प्रतिबद्धता सार्वजनिक भएको छ । तथापि असंलग्न आन्दोलन “नाम” को शिखर सम्मेलन आयोजना भई समापन भईरहँदा विश्वमा गम्भीर रूपमा देखा परेको समस्या अन्त्य हुन सक्छ कि, सक्दैन भन्ने सवाल पनि त्यति कै उठेको छ । यस्ता गम्भीर र समवेदनशील समस्याको समाधान खोज्नु निकै महत्त्वपूर्ण चुनौतीको विषय हो । यसलाई सम्भवतः असम्लग्न आन्दोलन सम्मेलनमा सहभागी विश्वका सयौँ राष्ट्रको ध्यानाकृष्ट भएको हुनुपर्छ । तब मात्र “नाम” शिखर सम्मेलनको औचित्य र स्थापना सार्थक भएको आभास गर्न सकिएला अन्यथा त्यस्ता शिखर सम्मेलन आउनु-जानु र निर्माण हुनुको महत्त्व निरर्थक हुन्छ । अर्थात् “हात्ती आयो, हात्ती आयो फुत्सा” भन्ने नेपाली उखान टुक्का चरितार्थ हुने पक्का छ । यसर्थ विश्वका आम न्यायप्रेमी, शान्तिप्रेमी, समानता प्रेमी, सहअस्तित्व, पहिचान पक्षधर हरेक तह-तप्काका मानिसले त्यस्ता विश्व राष्ट्र माफ्न गहन छलफल र आपसी सहमतिलाई आत्मसात् गर्दै मेलमिलाप, सौहार्दपूर्ण वातावरण, सद्भाव पूर्ण व्यवहार, शान्ति सुव्यवस्था, समानता, विभेद अन्त्यलाई अग्रस्थानमा लान सक्ने परिस्थिति सिर्जना हुन सक्नेमा ढुक्क हुन सकिएला । तर शिखर सम्मेलनको संघारमा भू-राजनीतिक जटिलता, रुस-युक्रेन अनि इजरायल हमास युद्ध, कोरोना कहरबाट संसारमा पर्न गएको आर्थिक मन्दि जलवायु परिवर्तनले गर्दा मानवले भोग्नु परेको असहज र अष्टुयारो स्थितिप्रति विशेष ध्यान पुग्नु पर्ने देखिए पनि परिणाम तत्कालै आउछ,

भन्नेमा विश्वास गरी हाल्न सकिन्न । नकि, विश्वका ठूला शक्तिशाली र विकसित राष्ट्रहरु असम्लग्न आन्दोलन “नाम” स्थापनार्थको पक्षमा छैनन् कि, भन्ने ज्वलन्त उदाहरण पनि प्रशस्तै देख्न सकिन्छ ।अतः अन्तर्राष्ट्रिय जगत् मै संयुक्त राष्ट्रसंघको सुदृढीकरण, शान्ति, स्थिरता, बहुपक्षीयताको प्रवर्धन, सार्वभौ मिक समानता, स्वतन्त्रता, अहस्तक्षेप, न्यायपूर्ण विश्व व्यवस्था, आवश्यक सहयोग जस्ता विषयमा केन्द्रित रहदै असम्लग्न आन्दोलनका सदस्य विच आन्तरिक एकता र सद्भाव, ऐक्यबद्धता, दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्न ठोस रुपमै जोड दिनु पर्दछ । दोस्रो विश्वयुद्धको समाप्तिपछि संसार दुई ध्रुवमा विभाजित रहेको परिस्थितिमा स्वतन्त्रता, स्वाधीनता र आर्थिक विकासको पक्षमा तेस्रो धारकारूपमा विकास भएको असम्लग्न आन्दोलनको सान्दर्भिकता बारे वर्तमान अवस्थাসम्म आइपुग्दासमेत आशंका उत्पन्न भएको छ । यद्यपि असमानता, नवउपनिवेशवाद, भूराजनीतिक द्वन्द्व, गरिबीजस्ता समस्या रहेको अहिलेको विश्वमा असम्लग्न आन्दोलनको ठूलो भूमिका रहेको कुराप्रति विमति नजनाई विश्वलाई न्यायपूर्ण, समतामूलक बनाई स्वतन्त्रता, स्वाधीनता र भौगोलिक अखण्डताको प्रत्याभूति दिलाउदै विश्वका मानव समुदायले समृद्धि प्राप्त गरी गरिमामय जीवनयापन गर्ने कार्य सम्पन्न गर्न असम्लग्न आन्दोलनको महत्त्व हिजोजति थियो आज पनि त्यत्तिकै छ भन्ने विश्वव्यापी आमधारणालाई सर्वमान्य बनाउन अपरिहार्य छ ।

नेपाल आर्मी, इण्डियन आर्मी, ब्रिटिस आर्मी, सिंगापुर प्रहरीलगायत विभिन्न शारीरिक फिटनेशको लागि हामीलाई सम्झनुहोस् ।

MASTER RAJESH RAI
Owner/Training Director

GURKHA FITNESS & EDUCATION CENTRE

Seti Badh Marga Deep-16, Pokhara

+ 977 - 61 - 442292, 442293
+ 977 9803370473

E-mail : rairajesh56@yahoo.co.uk
www.facebook.com/gurkhatraining

भूकम्प र क्षतविक्षत मन : अभै चेतन काठमाडौँले

अच्युतप्रसाद पौडेल “चिन्तन”

हरेक वर्ष माघ २ गतेलाई हामी भूकम्प सुरक्षा दिवसका रुपमा मनाउँछौ । ९० सालको महाभूकम्प कस्तो थियो धेरैलाई थाहा छैन । तर, ८ वर्षअघि ०७२ वैशाख १२ गते शनिवारको भूकम्पको प्रत्यक्ष अनुभूति नगर्ने नेपाली कोही भएनन् । अहिले जाजरकोट भूकम्पले अर्को घाउ बल्भाएको छ । भूकम्पको घाउ पुरिन अभै धेरै समय लाग्छ ।

नेपालमा १९९० सालमा जम्माजम्मी ३ लाख १५ हजारको जनसंख्या हुँदा भूकम्पमा मर्नेहरूको संख्या ४ हजार २ सय ९६ थियो । ९० सालको भूकम्पपछिको ठूलो र कहलीलाई भिनाशकारी भूकम्प ७६ रेक्टर स्केलको ०७२ को महाभूकम्प रह्यो । लगातार ५२ सेकेन्डभन्दा बढी कम्पन भएको यो भूकम्पले राजधानीलाई सर्लकै निल्न लागेको थियो । काठमाडौँको जोखिमबारे पछि कुरा गरौँला, शुरुमा नेपालका भूकम्पको विपति एकचोटि सम्भौँ ।

नेपालमा भूकम्पको रेकर्ड विक्रम सम्वत् १३१० देखि नेपालमा भूकम्पको अभिलेख छ । त्यतिबेलाको भूकम्पमा काठमाडौँ मा रहेका एक तिहाइ मानिसको मृत्यु भएको र सँगै राजा अभय मल्ल पनि मरेका थिए ।

त्यसपछि केवल ६ वर्षको अन्तरालमा आएको भूकम्पले काठमाडौँ को हजारौँ पुरातात्विक भवन ध्वस्त भएका थिए । त्यसपछि सम्वत् १४६३ अर्थात् फ्रण्डे डेढ सय वर्षपछि भूकम्प आउँदा काठमाडौँका थुप्रै संरचना ध्वस्त भई सहकालका देवता रातो मच्छेन्द्रनाथको मन्दिरसमेत ध्वस्त भएको थियो ।

त्यसपछि फ्रण्डे पौने एक शताब्दीपछि श्रीनिवास मल्लका पालामा आएको भूकम्पले पनि काठमाडौँमा व्यापक क्षति भएकै हो ।

त्यसको फ्रण्डे सवा सय वर्षपछि १८६६ मा गीर्वाणयुद्धका पालामा आएको भूकम्पले ठूलै क्षति पुर्‍याएको थियो । त्यसको १४ वर्षपछि सम्वत् १८८० मा अर्को भूकम्प आयो । त्यसको १० वर्षपछि सम्वत् १८९० मा राजेन्द्र विक्रमका अर्को भूकम्प आयो, जसमा १८ हजार घर ध्वस्त भएको अनुमान छ । लगत्तै १ वर्षपछि सम्वत १८९१ मा आएको भूकम्प वर्षाको समय परेकाले बागमती नदी पूरै थुनिएको थियो । त्यसको सयवर्ष पछि १९९० सालको भूकम्पको पीडा भोग्नेहरु त अहिले पनि ज्यूँदै छन् ।

संखुवासभालाई केन्द्र विन्दु बनाएर आएको ९० सालको भूकम्पले ८ हजार ५ सय १९ व्यक्तिलाई निलेको थियो भने ८० हजार ८ सय ९३ घर ध्वस्त भएको अनुमान छ । १ लाख २६ हजार ३५५ घरमा आंशिक क्षति पुगेको थियो ।

त्यसपछि नेपालमा २०३१, २०३७, २०४५, २०५०, २०५१, २०५२, २०५४, २०५८, २०५९, २०६० र २०६८ मा पनि सानातिना भूकम्पहरु आइरहे ।

भूकम्पको धक्का सुरु हुने भूसतह मुनिको केन्द्रविन्दुलाई हाइपसेन्टर

र त्यसको ठीक माथिको भूविन्दुलाई इपिसेन्टर भनिन्छ । नेपालको भूकम्पको इतिहासमा एउटै इपिसेन्टर देखिएका छैनन् ।

वैशाख १२ को महाभूकम्पको इपिसेन्टर गोर्खाको बारपाक थियो भने ठीक १ दिनपछि १३ गते आएको ठूलै भूकम्पको भने लमजुङ इपिसेन्टर थियो । दुवै भूकम्पका कारण गोर्खा, लमजुङ, रसुवा, धादिङ, नुवाकोट, काठमाडौँ र भक्तपुर, ललितपुर, काभ्रेपलाञ्चोक र सिन्धुपाल्चोकलाई क्षतविक्षत बनायो ।

अस्तिमात्रै कात्तिक १७, मध्यरातको समयमा जाजरकोटमा ६.७ रेक्टर स्केलको भूकम्प गयो । तीन दिनपछि ५.८ रेक्टर स्केलको परकम्प गयो । जाजरकोट र रूकुमा गरी ८३ जना बालबालिकासहित १ सय ५३ जनाको मृत्यु भयो । दशौँ लगत्तै तिहारको पूर्वसन्ध्याको सो भूकम्पले देशलाई फेरि रुवायो ।

काठमाडौँले अभै चेतन काठमाडौँ उपत्यकामा गगनचुम्बी महलहरू निर्माण गर्दा प्राविधिक दृष्टिकोण राखिएन, माटो परीक्षण गरिएन, घर, भवन बनाउँदा आधारभूत विषयहरू पानी, विद्युत, सडक, खुल्ला स्थान, निर्माण सामग्रीको परीक्षण कुनै कुरामा ध्यान दिइएन ।

विपदका बेला आकस्मिक सेवा एम्बुलेन्स, दमकलको आवागमन, फायर फाईटिंग इक्वीपमेन्ततर्फ कुनै ध्यान दिइएन । छतमा राख्ने पानी टङ्गी, घर भवनको उचाइ, जग अनुसारको सन्तुलित वजन बारे पनि सोचिएन । सबैतिर भार सन्तुलन पद्धतिलाई होस गरिएन ।

त्यसपछिका दिनहरूमा राजधानीको खुलाक्षेत्र टुँडिखेल अतिक्रमणको मारमा पर्न गयो।काठमाडौँ मा बस पार्कको अभाव छ । कुनै कुरामा हाम्रो पूर्वयोजना छैन ।

अहिले पनि काठमाडौँ महानगरका गल्लीहरू खुलेका छैनन् । विरामीका लागि, एम्बुलेन्स, दमकल, पानी ट्याङ्गी र फोहोरका गाडी नपुग्ने स्थान धेरै छन् । निर्माणकर्तालाई यसबारे चेतना र कुनै तालिम दिइएन । नेपाली शै लीका घर, नेपालीपनका भवनहरूबाट जिन्दगी राम्ररी चल्छ भन्ने कुराहरु कसै ले बुझेन ।

अमेरिकाका कैयन स्थानमा सानासाना घरहरू छन्, सबैतिर पूर्वाधारको सुविधा छ । हाम्रो सरकारले राजस्वतिर मात्र ध्यान दियो, प्रविधि र डिजाइन, अध्ययन र अनुसन्धानतिर ध्यान दिएन ।

दुवईमा समुद्रभित्र सयौँ तला घर बन्न सक्छन् भनेकै भरमा काठमाडौँमा विदेशी शैलीको नक्कल गरियो । गोश्वु जस्तो उच्चनीको उर्वर अनि अत्यन्त हिलो र कमलो माटोमा तीनदशक अधिसम्मको अवस्थालाई मध्यनजर गरिएन ।

लगानीकर्ताहरुले पनि कति होस् पुर्‍याएको पाइएन । फलतः धेरैको ज्यान गयो । आकलन नै गर्न नसकिने भौतिक संरचनाहरू ध्वस्त भई अपुरणीय क्षति भयो । पुर्ननिर्माणमा यसको मूल्य थप चर्को भयो ।

वैशाख १२ को प्रलयकारी भूकम्पले हाम्रो आर्थिक विकासलाई ठाडै

चुनौति दियो भने राजधानीवासीहरु दिनरात खुला आकासमुनि रहे । भूकम्पले ८ हजार बढी मानिसलाई त सर्लकै निल्यो नै, तर बाँचेकाहरूको हालत मरणको भन्दा कम भएन ।

नेपाल भूकम्पीय जोखिम क्षेत्रमा छ । तर, खुला जमिन कतै बाँकी छैन न । शनिवार सार्वजनिक विदा, मौसम अनुकूल, मध्याह्नको समय भएकाले मानवीय क्षति कम भयो, नभए धेरै मानिसको स्वाहा हुने थियो । राम्रै भयो कि लाइफ लाइनहरू विगेरेनन्, अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, ठूला भनिएका राजमार्गहरू, अस्पताल भवनहरु, विद्युत प्रसारण लाइनहरु, टेलिफोनका ठूला टावरहरु, खानेपानीको ठूला लाइनहरु, विद्युतका ठूला जलाशयहरु फुटेका, भत्केका भए हाम्रो हालत के हुने थियो ?

सो भूकम्पले हाम्रा बालकालिकाहरु धेरै जोगिए विद्यालयहरू बन्द भएको कारण । तर, पनि मनोवैज्ञानिक असर धेरै परेको छ अहिलेसम्म कारण त्यसपछिको लगत्तै वैशाख २९ गतेको भूकम्पले पनि धेरैको ज्यान लियो करोडौँ सम्पत्तिको क्षति भयो । त्यसपछि हालसम्म सयौँ परकम्पहरू भइ नै रहेका छन् ।

विदेशमा भूकम्पमा के गर्ने भनेर सिकाइएको हुन्छ । यस्तो कार्यमा प्रधानमन्त्रीदेखि आम नागरिक बाल, वृद्ध सबैलाई सहभागी गराइन्छ । नयाँ भवनमा कसैको प्रवेशपूर्व नै आगालागी, भूकम्प वा आपतकालीन अवस्थामा भान्ने इस्केप रुटबारे सूचना दिइन्छ, रुटहरु बारे जानकारी गराइन्छ । आपतका बेला घर, विद्यालय, सपिङ सेन्टर, मलहरुमा भान्ने बाटो पहिले नै तय गरिएको हुन्छ । घरेलु सामानको कोठामा सजावट गर्दा पनि यसको पूर्ण तयारी तालिम दिइएको हुन्छ । तर, हाम्रो अवस्था यस्तो रहेन र अभै छैन । ठूला भवनदेखि घरहरा चढेकाले समेत निमेषभरमै ज्यान गुमाए ।

भूकम्पको स्केल कम हुँदैमा क्षति कम हुन्छ भन्ने पनि होइन । सन् २०१० मा हाइटीमा गएको ७ रेक्टर स्केलको भूकम्पले अहाँई लाख मान्छेलाई निलेको थियो । काठमाडौँ उपत्यकाको भूमि सतहभन्दा ५ सय मिटर तलसम्म माटो र वालुवा छ, त्यसमुनि चट्टान छ । चट्टानमा आउने कम्पनभन्दा माटो वालुवामा १० गुणा कम्पन बढी हुन्छ र तरंग बढ्छ । त्यसैले काठमाडौँ बढी जोखिममा छ ।

अनियन्त्रित र अव्यवस्थित बसोबासले भू-सतहको पानीलाई जबर्जस्ती निकाल्ने गर्नाले काठमाडौँ उपत्यकालाई थप कमजोर बनाएको छ । भारतसमेत भूकम्पको जोखिममा छ । जमिन सतहमुनि रहेको भारतीय प्लेटप्रति वर्ष उत्तरतिर दुई सेमीका दरले धकेलिरहने गर्नाले हिमालको फेदीमा बढी शक्ति सञ्चय हुने गरेको र त्यो शक्ति चट्टानले थेग्न नसकेपछि चट्टान काटेर ऊर्जा तरंगित हुँदा कसै ले नसोचेको कम्पन महसुस हुने गर्छ । काठमाडौँमा त्यही भयो ।

नेपाली भूभागमध्ये चुरे क्षेत्रको १ सय ७० किमि पूर्व-पश्चिम भाग नसर्ने तर दक्षिणतिरबाट धकेलिरहने गर्दा उत्तरतिरको युरोसियन तिब्बती प्लेटसँग ठक्कर खाँदा हामीकहाँ भूकम्प आउने गर्छ । त्यसैले कहालीलाग्दो र

विसर्नै नसक्ने त्यो वैशाख १२ र २ ९ कालो दिनको अनुभूति गरिरहनु परेको छ । पछिका परकम्पनहरूले पनि तर्साउन छोडेको छैन ।

विश्वमा भूकम्पको महाविपत्ति विश्वमा भूकम्पले कहालीलाग्दो वियोगान्त रेकर्ड बनाउँदै आएको छ । सन् ११५ डिसेम्बर १३ मा टर्कीमा भूकम्प गयो । त्यसमा रोमन सम्राट ट्राजन सहित २ लाख ६० हजार मरेको अनुमान छ । बाँचेहरू खान नपाएर मरेका थिए ।

त्यस्तै, सन् ५०५ मा अर्को भूकम्प भयो, जसलाई एन्टाक्या भूकम्प भनिन्छ । त्यसमा २ लाख २० हजारको ज्यान गएको अनुमान छ । भूकम्पपछि आगालागी र आँधीबेहरीले स्तब्ध बनाएको थियो ।

सन् १७७६ मा ताइवानको भूकम्पमा ३ लाख ४२ हजार ७ सय ६९ को मृत्यु र १ लाख ६४ हजार ८५१ मानिस घाइते भएका थिए ।

रुसको सुदूर पूर्वको काकचटमा सन् १९५२ नोभेम्बर ४ मा ९ रेक्टर स्केलको भूकम्प गएको थियो । समुद्रमा १५ मिटर उचाइसम्म छाल उठेको थियो । यो भूकम्पमा परी १५ हजारको ज्यान गएको थियो ।

सन् १९६० मे २२, स्थानीय समय विउँसो ३:१५ वजे । ९.५ रेक्टर स्केलको भूकम्प, जसलाई ग्रेट चिली भूकम्पले चिनिन्छ । यो भूकम्पमा समुद्रमा २५ मिटरसम्मको छाल उठेर विशाल सुनामीसमेत आएको थियो । त्यो भूकम्पमा ६ हजारसम्मको मृत्यु भएको अनुमान छ ।

अर्को भूकम्प हो- ग्रेट अलास्का । त्यो ९.२ रेक्टर स्केलको थियो । सन् १९६४ को गुड फ्राइ डेमा गएको भूकम्पका बेला ८.२ मिटरको सुनामी आएको थियो ।

सन् २००४, २६ डिसेम्बरमा सुमात्रा भूकम्प आयो ।हिन्द महासागरको यो भूकम्पमा ३० मिटर अग्लो सुनामी आयो । ९.१ रेक्टर स्केलको यो भूकम्पमा २५ हजारको ज्यान गएको अनुमान छ । सन् २०११ मा जापानमा ठोक् भूकम्प आयो । ९.१ रेक्टर स्केलको यो भूकम्पमा जापानको तटीय क्षेत्रमा साढे ४० मिटर अग्लो छाल उठेको थियो । यो घातक भूकम्पबाट उत्तरपूर्वी जापानमा व्यापक क्षति भएको थियो । सडक, रेलमार्ग, विकासका तमाम संरचना ध्वस्त भएका थिए । डेढ लाख घरमा क्षति पुगेको थियो । थुप्रै आर्णविक भट्टीहरु पनि नष्ट भएका थिए । ९ हजार ८ सय ९४ जनाको ज्यान गएको थियो भने ६ हजार १ सय ५२ घाइते र २ हजार ५ सय ६२ जना बेपत्ता भएका थिए ।

सन् २०११ मै हाइटीको भूकम्प संसारको दोस्रो सबैभन्दा घातक थियो । पहिलेको भन्दा दोब्बरले ज्यान गुमाएको अवस्था रह्यो । सन् २०१० जनवरी १२ मा पनि हाइटीमा ७ रेक्टर स्केलको भूकम्प आएको थियो । त्यस मा करिब ३० लाख मानिस प्रभावित भए । मर्नेहरूको संख्या ३ लाख १६ हजारको रह्यो । तीनमा पनि भूकम्पले त्यस्तै ठूलो क्षति पुर्‍याउँदै आएको छ । पछिल्लो समय टर्कीमा कहालीलाग्दो भूकम्प गएको छ ।-खबरहवबाट

पाठक मन्थन

पाठ्य सामग्रीहरु समसामयिक छन्

श्री सम्पादकज्यू,

राष्ट्र कै चौथो अंगको रूपमा रहेको पत्रकारिता जगत् नेपालको सन्दर्भमा भने, कुनै एक जमात अनि राजनीतिक दलको पुच्छर भईरहेको महसुस गरिएको छ । तर यस्तो अवस्थामा भने, सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबार निकै पछि परेको हो कि, भन्ने अनुभूति हामीले ६,७ वर्ष यतादेखि गरेका छौ । यसको मतलब जतिबेलादेखि त्यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको नियमित पाठक, शुभचिन्तक बन्दै आयौ त्यही समयदेखि नै हामीले त्यस्तो महसुस गरेका हौ । फलस्वरूप अहिले पनि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको हरेक प्रकाशन अर्को जति पनि पाठ्य सामग्रीहरु छन्, ती सबै समसामयिक र यथार्थपरक भएको आभास गरेका छौ । प्रत्येक हप्ताको सोमवार प्रकाशन भईरहेको त्यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारले देशको जल्दोबल्दो विषय महँगी, भ्रष्टाचार, तस्करी, कालो बजारी, हिलासुस्ती जस्ता जन आहात र जनचाहना विपरीत हुने गतिविधिलाई विशेष प्राथमिकताका साथ प्रकाशन गर्दै आएको छ भने, आमनागरिक जसले राज्य सत्ताबाट उपलब्ध गराउनु पर्ने सेवा, सुविधा अनि देशमा सुशासनका कुरा लिखित र मौखिकमा मात्र सीमित नगरी व्यवहारतः कार्यान्वयनमा ल्याई सम्बन्धित निकाय वा सरकारलाई घघ्यच्याउने कार्यमा सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारले पहल गरिरहेको छ । जुन कार्य आमनागरिक र वर्तमान विभक्त जुनसुकै सरकारको पक्षमा नलागि निष्पक्ष रुपमा कार्य गरिरहेको सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारप्रति हार्दिक आभार तथा धन्यवाद !

-अरुण बाबु याक्खा -खाँदवारी -५, संखुवासभा, केदार बहादुर लेप्चा -फिक्कल, इलाम, खडगसिंह तामाङ, हेटौडा-९, मकवानपुर, गजुरमान गुरुङ-रम्जाटार, ओखलढुङ्गा, जगत मगर -तानसेन, पाल्पा ।

व्यवसाय उच्चकोटीको बन्न सकोस्

श्री सम्पादकज्यू,

त्यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको हामी नियमित नारी पाठक बनेको फ्रण्डे एघार वर्ष पूरा भएछ । यो समयसम्म हामी सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको अत्यन्तै नजिक कै पाठक भनौ या शुभेच्छुक जो भने पनि हुन्छ । यसले गर्दा हामी नारी पाठक त्यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको सधै प्रगति उन्नतिका साथै निरन्तर प्रकाशन हुँदै पत्रकारिता व्यवसाय उच्चकोटीको बन्न सकोस भन्ने शुभेच्छासमेत प्रकट गर्न चाहन्छौ । ताकि अन्य पत्रपत्रिकाको तुलनामा स्तरीय बन्नको अवयवहरू कहिल्यै पनि पछि नहोस सधै अब्वल, निशपक्षतामा प्रतिबद्ध रहेदै अघि बढ्न सकोस भन्ने कामना पनि गर्न चाहन्छौ । हाम्रा यिनै र यस्तै अभिमतलाई सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले शिरोपर गर्दै यति लामो प्रकाशन यात्रालाई अर्कै, पर अर्थात् भविष्यसम्म नै प्रकाशित गर्न सक्नु पर्छ भन्ने शुभेच्छा पनि दिन चाहन्छौ । यसरी हामी जस्ता नारी लगायतका अन्य शुभेच्छुक, पाठक, ग्राहक, सहयोगी जो कसैले सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको तत्कालीन उद्घोष अनि पत्रकारिताको धर्मलाई शतप्रतिशत आत्मसात् गर्दै अघि बढ्ने पद्धतिलाई अनुसरणसमेत गर्न सकोस् भन्ने अपेक्षासमेत राखेका छौ । जसका लागि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकामा सम्लग्न प्रकाशन तथा सम्पादन समूहको एक्यबद्धता जरुरी हुने पनि स्मरण गराउन चाहन्छौ, धन्यवाद !

-अन्जु थापामगर -राजारानी, धनकुटा, कल्याणी थुलुङ -टेम्केमैयुङ -०८, भोजपुर, गंगामाया सुनुवार-मानेभञ्ज्याङ -५, ओखलढुङ्गा, रत्ना

विश्वास-दुहवी, सुनसरी, सरला राजवंशी, भद्रपुर-४ भ्र्पापा ।

लाश जलाउन समेत तिर्नुपर्छ लाखौं रकम

रुषा थापा
नेपालमा दुई थरीका मानिस छन् । एकथरी राज्यलाई कर तिर्छन् । अर्कोथरी त्यँही करमा मोजमस्ती गर्छन् । महिलाको कोखमा गर्भ आएदेखि राज्यले कर लिन सुरु गर्छ । जन्मिएपछि पनि नमर्नुन्जेल उसले राज्यलाई कर तिर्नुका साथै देश विकासमा समेत योगदान पुर्‍याउँछ ।

नेताहरु कहिल्यै काम गर्दै न्छन् । जहिल्यै भुट्टो भाषण वा आशवासन मात्र देखाउँछन् । नेताहरु जनताले तिरेकै करमै उपचार गर्छन्, विदेश भ्रमणमा जान्छन् अनि बिहान-बेलुका पनि जनताकै करबाट खाना खान्छन् । जनता पेट भरी नखाई, खुट्टामा चप्पल नलगाई राज्यलाई कर तिर्छन् ।

राजनीतिक दललाई भोट दिन्छन् । र, मुलुकको ऐन, कानून मान्छन् । उनीहरु विरामी भएमा अस्पताल सुको छुट दिदैन । उपचार नपाएर अहिले पनि कयौं नागरिकले अकालमै आफ्नो ज्यान गुमाउनुपरेको छ । यता, राजनीतिक दलका नेताहरु भने जनताले तिरेकै करबाट उपचार गराउन विदेश पुग्छन् ।

स्वदेशीमा राम्रो उपचार नहुने भन्दै उनीहरु सानोतिनो उपचारको लागि समेत विदेश पुग्ने गरेका छन् । हामी जनता मरेपछि पनि पैसा नतिरी पशुपतिमा लाश जलाउन पाइन्न । लाश जलाउन समेत लाखौं पैसा चाहिन्छ । बाँच्नुन्जेल राज्यलाई कर तिर्ने र देश विकास गर्ने जनता मरेपछि पनि राज्यलाई कर नतिरी उसको लाश जल्दैन ।

नेताहरुले जनताले तिरेको करमा अब्बो भ्रष्टाचार गरेका छन् । नेपाल नै धितो राखेर विदेशीसँग ऋण लिएर मोजमस्ती गरेका छन् । तर, यस्ता दलाली, भ्रष्टाचारी नेताहरुलाई भने मरेपछि पनि सरकारले सलामी दिन्छ । बाँच्नुन्जेल त यीनीहरुले जनताले तिरेको करमा मोजमस्ती गरे नै सँगै मरेपछि पनि जनताको कर खर्चिएर नै जान्छन् ।

जो व्यक्तिले बाँच्नुन्जेल राज्यलाई कर तिर्‍यो, राजनीतिक दललाई भोट हात्‍यो, आफ्नै देशमा रोजगारी गरेर परिवार पाल्नुका साथै देश विकासमा योगदान पुर्‍यायो, त्यस्ता व्यक्तिलाई सरकारले मरेपछि पनि करबिना लाश जलाउन दिदैन ।

उपचार गर्ने पैसा नभएपछि आम सर्वसाधारण अस्पतालकै

छतबाट हामफालेर आत्महत्या गरेको पाइन्छ । उपचार खर्च तिर्न नसक्दा कयौं अस्पतालले विरामीको लाश नै नदिएको पनि घटना छन् । हामी जनता उपचार गर्ने पैसा नहुँदा कि त रोग पालेर बस्छौं कि त त्यँही रोगका कारण मर्छौं ।

सर्वसाधारणले विरामी हुँदा एउटा सिटामोल समेत निःशुल्क पाउँदैनन् । सरकारले निःशुल्क दिएको औषधी समेत हेल्थ पोष्टका कर्मचारीहरु मेडिकलमा लगेर बेच्छन् । जनताले अहिले पनि निःशुल्क उपचार पाएका छन् ।

मुलुकमा २००७ मा होस् या २०४६ सालमा । चाहे त्यो २०६२-०६३ सालमा नै किन नहोस् । त्यो राजनीतिक परिवर्तनले नेताले गरेको होइन । जनताले गरेका हुन् । राजनीतिक परिवर्तन गर्ने समयमा नेताहरु भित्र लुकाए । जनता र तिनका छोराछोरीले गोली खाएर वा मरेर भएपनि मुलुकमा राजनीतिक परिवर्तन गरे ।

जो जनता मुलुक र परिवर्तनको लागि शहिद भए । उसको परिवारको अवस्था अहिले दयनीय छ । जो व्यक्तिले आन्दोलनको क्रममा आफ्नो छोराछोरी गुमाए, तिनका आमाबुवा अझै पनि धुरधुर रोएर बसिरहेका छन् । नेताहरुले कुनै पनि आन्दोलनमा आफ्नो छोराछोरी र आफन्त गुमाएनन् ।

२०५२ फगुल्ल १ गते नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डको नेतृत्वमा जनयुद्ध सुरु भयो । दश वर्षको अर्वाधमा १७ हजार नेपालीले आफ्नो ज्यान गुमाए । यी सबै जनता र तिनका छोराछोरी नै थिए । प्रचण्डका चार सन्तान छन् । तर, जनयुद्धको समयमा उनले आफ्नो सन्तान जोगाए । र, जनताका छोराछोरी मारे ।

पछि प्रचण्डको एक छोरा, एक छोरीसहित श्रीमती पनि मरिन् । आफ्नो परिवारको तीन सदस्य गुमाउनुपर्दा भने उनी रोए । यसबाट उनले पनि आफ्नो सन्तान गुमाउनुपर्दाको पीडा सहे । जनयुद्धमा लागेर घाइते भएकाहरु अहिले पनि उपचार नपाएर तड्पिएका छन् । जनयुद्धकै क्रममा अपांग भएकाहरु अहिले वाटोमा मागेर खाइरहेका छन् । जनयुद्धमा होमिएका माओवादीकै कार्यकर्ता समेत अहिले वैदेशिक रोजगारीका लागि विभिन्न मुलुक पुगेका छन् । जनयुद्धमा लागेकै कारण आफ्नो सम्पूर्ण सकिएपछि

कतिपयले मानसिक सन्तुलन समेत गुमाएका छन् ।

जनयुद्धमा आफ्नो छोराछोरी गुमाएपछि कयौं आमाबुवा बुढेकालमा आँसु झारेर बसिरहेका छन् । जनयुद्धमा आफ्ना परिवार, आफन्त गुमाएकाहरु अहिले प्रधानमन्त्री प्रचण्डलाई भेट्न सिंहदरदरबार छिर्न खोजेमा उनीहरु भित्र जान पाउँदैनन् । प्रचण्डले जनयुद्धमा आफ्नो एउटै सन्तान गुमाएनन् ।

अहिले एउटी छोरीलाई चितवनको भरतपुर महानगरको मेयर बनाएको छ त अर्को छोरीलाई स्वकीय सचिव । सँगै बुहारी र ज्वाईंलाई मन्त्री पनि बनाए त भाईलाई पनि सांसद बनाए । अनि सर्वसाधारणले के पाए ?

जनयुद्धमा आफन्त गुमाएकाहरुले के पाए ? हिजो जनयुद्धमा दाउरा सुरुवाल लगाएका जनतालाई शोषक, सामान्ती भन्दै माओवादीहरुले नै काटे । माओवादीको विरोधमा लेखेको भन्दै पत्रकारहरुलाई जिउँदै खाल्टोमा गाडियो । शिक्षकहरुलाई पनि विद्यालयबाट समातेर गोली हानेर मारियो ।

आज प्रचण्ड आफैँ दाउरा सुरुवाल लगाएर हिँड्छन् । अनि उनलाई कसले मान्ने ? यो प्रश्न अहिले देशैभरका जनताको मुखमा छ । हाम्रा देशका राजनीतिक दलका नेताहरु एक छाक समेत राम्रो खान नपाउने परिवारबाट जन्मिएका हुन् । तर, आज यीनै नेताहरुको अब्बोको सम्पत्ति छ । कसरी यत्रो सम्पत्ति आयो ?

यीनीहरुले बाँच्नुन्जेल त जनता र राष्ट्रको हितमा काम गरेनन् । देश धितो राखेर विदेशीसँग ऋण लिनुवाहेक केही जानेनन् । अनि यस्ता व्यक्ति मरेपछि पनि राष्ट्रको झण्डा ओढाउनु र सलामी दिनु जनता र राष्ट्रकै बेइज्जत हो । नेपालको जति पनि जमिन भारत र चीनले कब्जा गरेको छ । त्यो पनि यीनै नेताहरुको कारणले गर्दा हो ।

नेपाल धितो राखेर विदेशीसँग २७ खर्ब ऋण लिइएको छ । त्यो पनि जनताले लिएको होइन, नेताहरुले लिएका हुन् । बाबुराम भट्टटर्ग्राइले सदनमै उभिएर ०४६ सालभन्दा अधिपछिका सबै नेताहरुको सम्पत्ति छानबिन गर्न माग गरेका थिए । कुन नेता कुन परिवार र कस्तो परिवारबाट जन्मिएको जनतालाई स्पष्ट थाहाछ ।

महाकुलुङ गाउँपालिकाको
कार्यालयद्वारा गाउँपालिकाबासी

जनसमुदायलाई अनुरोध

- गाउँपालिकालाई बुझाउनु पर्ने घर, जग्गा, मालपोत दस्तुर, व्यवसाय कर आदि समयमा नै बुझाऔं ।
- घटना घटेको ३५ दिनभित्र व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं ।
- सार्वजनिक जग्गा र सम्पत्ति संरक्षणमा गाउँपालिकालाई सहयोग गरौं ।
- आफ्नो घर आँगनबाट उत्पन्न फोहरलाई व्यवस्थित गरौं ।
- इजाजत पत्र लिएर मात्र व्यापार व्यवसाय गरौं तथा उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरौं ।
- बालबालिकालाई काममा हैन विद्यालय पठाऔं ।
- विकास निर्माण कार्यक्रममा जनसहभागिता जुटाऔं ।
- कृषिको व्यावसायीकरण गरौं । खाद्य सम्पन्नभुत्व र आत्मनिर्भर गाउँपालिका निर्माणमा सहभागी बनौं ।
- किसानलाई सम्मान गरौं । जैविक विविधतामा आधारित पर्यावरणीय कृषि पेशा अवलम्बन गरौं ।

महाकुलुङ गाउँपालिकाको कार्यालय

आजै यीनीकै अब्बोको सम्पत्तिछ । अनि देश बेच्ने नेताहरुलाई मरेपछि सलामी दिनु राष्ट्रकै अपमान भएन र ? नेताहरुले देश र जनताका लागि के गरे ? नेपालीलाई विदेशीको दासी बनाएका छन् । विदेशी ऋणले देश डुवाएका छन् । र, आफ्नो देशको भूभाग अरु देशलाई जिम्मा लगाइसकेका छन् ।

अनि यस्ता फट्याहा, भ्रष्टाचारीहरु मर्दा जनता मलामी जानु कतिको उचित ? पशुपतिमा पैसा नतिरी लाश जलाईदैन । तर, नेता मर्‍यो भने लाश जलाउने नाममा करोडौं भ्रष्टाचार हुन्छ । नेपाली कांग्रेसका नेता रामचन्द्र पौडेल राष्ट्रपति हुनेबित्तिकै पेट दुखाईको उपचारको निम्ति भारत पुगे ।

उपचारको लागि करोडौं खर्च भयो । जुन जनताले तिरेको कर थियो । चर्को आलोचनापछि राष्ट्रपति पौडेलले उपचार खर्च नलिने भन्दै राष्ट्रपति कार्यालयले नै विज्ञप्ति निकाल्यो । बिडम्बना, उनले पछि राज्य कोषबाट उपचार खर्च लिए । अनि यस्ता व्यक्ति राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री भएपछि देश र जनताको भलो हुन्छ ?

७७ वटै जिल्लाका जनता उपचारको निम्ति राजधानी आउँछन् । उपचार गर्दागदै ि सबै पैसा सकिएपछि उनीहरु अस्पतालमै मर्छन् । यता, लाश जलाउन पशुपति जाँदा पनि लाखौं पैसा चाहिन्छ । फेरि लाश जलाउन पशुपतिवाहेक अन्य कुनै ठाउँ छैन । अनि कर तिर्ने जनता ठूलो कि त्यो करमा मोजमस्ती गर्ने जनता ?

सरकारलाई पनि मरेको मान्छेको लाश जलाउन पैसा लिन लाज लाग्दैन ? बाँच्नुन्जेल त ऊसँग कर उठाउँछ्छ नै मरेपछि पनि कर उठाउँछ । जनताले मरेपछि पनि सुख पाउँदैनन् । बाँच्नुन्जेल सरकारले जनताको लागि केही गर्दैन । तर, मरेपछि पनि उसको लाश निःशुल्क जलाउन दिदैन ।

जनता मरेको लाशमा समेत सरकारी कर्मचारी र नेताहरुले भ्रष्टाचार गर्छन् । अब सरकारले कि त गाउँगाउँमै अस्पताल पुर्‍याउनुपर्छ । नत्र पशुपतिमा लाश जलाउने व्यवस्था निःशुल्क गर्नुपर्छ ।

भाषा–साहित्य

चाम्लिङ भाषाको कविता

दिखारी

– **दिवा चाम्लिङ**

डासामी योडामीमो खिम्डा
दिखारीडो मुपा
दिखारीडो डाँपा
दिखारीडो फ्लोपा
पाइना ओडा सोइ दिखारीलै छैपा
दिखारीलैडो प्रैम्हा
दिखारीलैडो चैम्हा
दिखारीलैडो सैम्हा
पाइना ओडा दिखारी लै खाँपा
ओके डुङ्
डासामीडो लेसामी
लेसामीडो छैपामी
छैपामीडो होछामी
ओडा भारा रौँपा
मिहिङे केभा
दिखारीलै कौँपा
आसो भारा मिनिये
दिखारीमो मिक्‍या टुक्‍पा तिरिये
नाखो ओडा ईसिये
सेलामा सिम्पाले खैँसिये ।

कला–मनोरञ्जन

नाटक “पार्वती” अन्तर्राष्ट्रिय महोत्सवमा सहभागी हुँदै

काठमाडौँ – राष्ट्रिय बाल नाटक मेला २०७९ मा उत्कृष्ट भएको नाटक ‘पार्वती’ अन्तर्राष्ट्रिय नाटक महोत्सवमा सहभागी हुन इण्डिया प्रस्थान गरेको छ । नाट्यकर्मी महासंघद्वारा गत साल आयोजित नाटक मेलामा नाटक ‘पार्वती’ उत्कृष्ट भएको थियो । काठमाडौँ उपत्यका भक्तपुरको निस्ट स्कूलले प्रस्तुत गरेको नाटक पार्वतीले गत वर्षको संस्करणमा सर्वोत्कृष्ट नाटकको पुरस्कारका साथै अन्य ६ वटा विधामा पुरस्कार जित्न सफल भएको थियो । इण्डियाको उडिसा राज्यको कट्टक शहर आयोजना हुने ग्लोबल थिएटर फेस्टिभल २०२४ मा भाग लिन नाटकका कलाकारहरु आर्जन अधिकारी, आराध्य खतिवडा, रुमानी रोकाया, सौर्या शाह, सुजन पहाडी, जिविका खतिवडा, स्यारोन कटुवाल, प्रशंसा कटुवाल , ट्रेजा ढकाल सहित नाटकका टोली उडिसा तर्फ लागेका हुन् । उक्त नाटक देउकी परम्परामा आधारित रहेको नाटकको लेखन तथा निर्देशन पुस्पराज अवस्थीले गरेका हुन् । कलाकारहरुले नाटकमा उठाइएको विषयवस्तु उत्कृष्ट ढंगबाट गरेको प्रस्तुति गत वर्ष दर्शकहरुले मुक्त कण्ठले प्रशंसा गरेका थिए । गत वर्ष सांस्कृतिक संस्थान र प्याब्सनको संयुक्त आयोजनामा भएको मेलामा निर्णायकका रुपमा राजेन्द्र शलभ, भुवन चन्द र शेखर चापागाईँ रहेका थिए । सोही अनुसार यो वर्ष पनि राष्ट्रिय नाटक मेला २०८० आगामी फागुन ०६ देखि १६ गते सम्म आयोजना हुने नाट्यकर्मी महासंघले बताउदै सहभागिताका लागि आन्हान भएको जनाएको छ ।

“खुशी मागेको थिएँ..” म्युजिक भिडियो सार्वजनिक

काठमाडौँ – नेपाली भाषाको गीत “खुशी मागेको थिएँ...”को म्युजिक भिडियो युट्युब मार्फत प्रिमियर शो अस्टि बिहीवार सार्वजनिक भएको छ । माया मिष्ट्री उपन्यासका लेखक मोहन के. श्रेष्ठको सिर्जनामा तयार भएको गीत एक सो कार्यक्रम मार्फत साहित्यकार नवीनप्रकाश श्रेष्ठ, वरिष्ठ सिने पत्राको विजयरत्न असंबरे र म्युजिक भिडियोका निर्देशक पवन जोशीले संयुक्त रुपमा प्रिमियर गरेका थिए । उक्त कार्यक्रममा गीतको समीक्षा गर्दै ि सिने पत्रकार असंबरेले नेपाली भाषाका गीतको बजार खस्कदै गइरहेको अवस्थामा पनि हिम्मतका साथ गीतको म्युजिक भिडियो लन्च हुनु गौरवको विषय भएको बताउदै हाल नेपाल भाषाको बजार सानो भएपनि गीतको ट्रेण्ड विस्तारै बढ्दै गइरहेकोमा नेपाल भाषाको जगेर्नाका लागि मातृभाषाको गीतको पनि म्युजिक भिडियो निर्माणमा लाग्न निर्माण टिमलाई सुझाव दिएका थिए । प्रिमियर शो का प्रमुख अतिथि तथा साहित्यकार नवीन प्रकाश श्रेष्ठले साहित्यको क्षेत्रमा माया मिष्ट्री उपन्यास मार्फत मध्यपुर थिमिबाट उदयीमान साहित्यकारको रुपमा पहिचान बनाउन सफल रहेका मदन के. श्रेष्ठ गीतकारको रुपमा पनि पहिचान स्थापित गराउन सफल रहेकोले सफलताको कामना सहित शुभकामना व्यक्त गरेका थिए ।

प्रिमियर शो का म्युजिक भिडियो मार्फत जीवन्त अभिनय पस्कन सफल कलाकारहरु चर्चित मोडल आराध्या लक्ष्मी खड्गी, सन्देश श्रेष्ठ, सुरेन्द्र श्रेष्ठ, सरु भारती र निर्मल रंजीतलाई सम्मानका साथ मायाको चिनो प्रदान गरिएको थियो । यसैगरी गीतमा श्रृंगार सनम श्रेष्ठ, छायांकन सम्पादन र कलरिङ सोहन मानन्धरलाई पनि मायाको चिनोका साथ सम्मान गरिएको थियो । वरिष्ठ निर्देशक पवन जोशी संगीत एरेञ्जर अनिल तुलाधरलाई पनि पत्राको चिनोका साथ सम्मान गरिएको कार्यक्रमको संचालन जयलक्ष्मी सिद्धी बज्राचार्यले गरेकी थिइन् । म्युजिक भिडियो नेवा संगीत सँकिपा तिव पुचःको व्यानरमा निर्माण भएको हो । म्युजिक भिडियो हाइलाइट्स नेपालको युट्युब च्यानल मार्फत प्रिमियर भएको हो ।

नयाँ गीतमा नयाँ तरिकाले शब्द र संगीतको भावनात्मक अभिव्यक्ति प्रस्तुति लगायत भिजुलाइजबाट आफू निकै प्रभावित भएको र साथी भाइ तथा शुर्भाचिन्तकहरुको प्रोत्साहनबाट आगामी दिनमा पनि साहित्यको क्षेत्रमा लाग्न प्रेरित गरेबाट आफू गौरवान्वित भएको अनुभव निर्माता तथा रचनाकार मोहन के. श्रेष्ठले बताएका थिए भने, निर्देशक जोशीले रचनाको शब्द, संगीत र भावलाई मूर्त रूप दिँदै गीतलाई जीवन्त दिन आफूले कोशिश गरेकोमा कतिको सफल हुन सकियो यस बारे आमश्रोताहरुको सुभाबको आशा राख्दै यो म्युजिक भिडियो निर्देशन आफ्नो १०२ औं शृङ्खला भएको पनि जानकारी दिएका थिए । उक्त प्रिमियर शो मा संचारकर्मी, कलाकार र शुर्भाचिन्तकहरुको उल्लेख्य सहभागिता रहेको थियो ।

प्रहरी गतिविधि: अवैध लागूऔषध तथा अन्य कसुरमा पक्राउ

काठमाडौँ - सल्यानको त्रिवेणी गाउँपालिका-६ लुहाम बजारबाट अवैध लागूऔषध गाँजा जस्तो देखिने पदार्थ करिब ९ सय ५० ग्रामसहित भारत गोसपुरपरी बस्ने २५ वर्षीय अकिल अहमद समेत २ जनालाई शनिबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय लुहामबाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

त्यस्तै मकवानपुरको हेटौँडा उपमहानगरपालिका-१५ रातोमाटेबाट अवैध लागूऔषध अफिम जस्तो देखिने पदार्थ करिब १ किलोसहित भारत पश्चिम चम्पारन घर भएका ४० वर्षीय जगु साह समेत २ जनालाई शनिबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । प्रहरी चौकी रातोमाटेबाट खटिएको प्रहरीले बागमती प्रदेश ०१-००६ ख ४८८४ नम्बरको माईको बसलाई जाँच गर्ने क्रममा माईक्रोमा सवार उनीहरूलाई

उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

त्यस्तै मोरङको विराटनगर महानगरपालिका-१६ हुलास चोकबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ ५९ मिलिग्रामसहित २ जनालाई शनिबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

पक्राउ पर्नेहरूमा सोही महानगरपालिका-४ बस्ने २३ वर्षीय विजय विश्वास र भापा कमल गाउँपालिका-२ बस्ने २४ वर्षीय भूपेन आचार्य रहेका छन् । लागूऔषध नियन्त्रण ब्यूरो विराटनगरबाट खटिएको प्रहरीले भारतबाट नेपालतर्फ आउँदै गरेको मे.२ प ९९६५ नम्बरको ोटरसाइकललाई जाँच गर्ने क्रममा मोटरसाइकलमा सवार उनीहरूलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

त्यसै गरी सप्तरीको सुरुङ्गा नगरपालिका-४ कदमाहा चोकबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ

५१ ग्रामसहित २ जनालाई शनिबार राति प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका-५ बस्ने ४२ वर्षीय रामआशिष मुखिया र हनुमाननगर कंकालनी नगरपालिका-११ बस्ने ५२ वर्षीय रूद्रनराण यादव रहेका छन् । ईलाका प्रहरी कार्यालय भेडियाबाट खटिएको प्रहरीले ना.७ ख १६०५ नम्बरको बसलाई जाँच गर्ने क्रममा बसमा सवार उनीहरूलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्तै दाङमा आफ्नै श्रीमती ४२ वर्षीया लक्ष्मी चौधरीको हत्या गरेको अभियोगमा तुलसीपुर उपमहानगरपालिका-४ तल्लो हलवार बस्ने ४३ वर्षीय पेण्डुवा चौधरीलाई शनिबार राति प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

मादक पदार्थ सेवन गरेका पेण्डुवाले स्टिलको रड प्रहार गर्दा

लक्ष्मीको घटनास्थलमै मृत्यु भएको भन्ने खबर प्राप्त हुनासाथ ईलाका प्रहरी कार्यालय तुलसीपुर, प्रहरी चौकी खाद्रे र अस्थायी प्रहरी पोष्ट पर्सनीबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई पक्राउ गरेको हो ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्तै सिरहाको गोलबजार नगरपालिका-७ स्थित सडकमा को.१ ख ७० ९५ नम्बरको ट्याङ्गरको ठक्करबाट साइकलयात्री मिचै या नगरपालिका-११ सोनीगढवा बस्ने ३५ वर्षीय ज्ञानु माझीको शनिबार साँझ मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको प्रादेशिक अस्पताल लहानमा उपचारको क्रममा लै जाने क्रममा बाटोमै मृत्यु भएको हो । ट्याङ्गर चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

गर्न आवश्यक गृहकार्य थालिएको पनि जनाइएको छ ।

यस्तैगरी चालु आवको बजेटमा आम सञ्चार र सूचना प्रविधिमा महिलाको क्षमता वृद्धिको कार्यक्रम अगाडि बढाइएको छ । सार्वजनिक सेवा प्रसारण विधेयक पारित भएपछि नेपाल टेलिभिजन र रेडियो नेपालको पुनः संरचना हुनेछ । सरकारी स्वामित्वका सबै सञ्चारमाध्यमलाई थप समावेशी बनाउँदै लैजान सरकार दृढ र प्रतिबद्ध छ । रेडियो नेपाल, नेपाल टेलिभिजन र गोरखापत्रले भाषाभाषीको संख्या बढाइरहेका छन् । त्यस्तै राससबाट मातृभाषामा समाचार सेवा शुरु भएको छ । “सरकारी सञ्चारमाध्यम सरकार र जनता विचमा पुलको काम गर्ने माध्यम बन्नुपर्छ । जनताका गुनासा सरकारसमक्ष पुऱ्याउने र सरकारले गरेका राम्रा काम जनतासमक्ष पुऱ्याउने भूमिका खेल्नु पर्ने ” मन्त्री शर्माले बताएकी छन् । त्यस्तै मन्त्रालयले अनुमतिपत्र लिई फ्रिक्वेन्सीवापत शुन्य वा अत्यन्त कम राजस्व तिर्नुपर्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्ने नीति तर्जुमा गरेको बताउदै अनुमतिपत्र बहाल नरहेका दूरसञ्चार सेवा प्रदायकको सम्पत्ति व्यवस्थापन नियमावली पनि संशोधन गरिएको छ । जसले सम्पत्तिको व्यवस्थापन गर्नका साथै प्रयोग नभएको रेडियो फ्रिक्वेन्सी स्वतः फिर्ता हुने व्यवस्था गरिएको छ । “रेडियो फ्रिक्वेन्सी सीमित प्राकृतिक स्रोतको रुपमा रहेको राज्यको सम्पत्ति हो, यसको दुरुपयोग रोक्ने मुख्य उद्देश्य सहित नियमावली संशोधन गरिएको मन्त्रालयको प्रगति विवरणमा उल्लेख छ ।

यसले दूरसञ्चार क्षेत्रमा रहेका समस्याको समाधान गर्न सहयोग पुग्ने विश्वास लिइएको जनाउँदै

कानुनी सुधारका क्रममा सरकारी विज्ञापनको कारोबारमा चुहावट बढेको, विज्ञापनका लागि छुट्याइएको रकमको थोरै प्रतिशत मात्र सञ्चारमाध्यममा जाने गरेको, यसबाट सञ्चारमाध्यममा समस्या परेको र विज्ञापन बजारमा अपारदर्शिता बढ्दै गएको गुनासो सम्बोधन गर्न विज्ञापन (नियमन गर्ने) नियमावली, २०८० संशोधन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको बताइएको छ । यस विचमा सामाजिक सञ्जालको प्रयोगलाई व्यवस्थित गर्नेसम्बन्धी निर्देशिका, २०८० र राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा नीति, २०८० लगायतका नीति तथा कानुन स्वीकृत भई कार्यान्वयनको क्रममा रहेको बताइएको छ ।

करोडौँ...

ग्यालेक्सी टेलिभिजनका सञ्चालक गितेन्द्रबाबु (जीवी) राई सम्लग्न सहकारी घोटाला सम्बन्धी फाइल अनुसन्धानका लागि सीआईबीले फिकाएको छ । त्यो फाइल सहकारी विभागको अनुरोधमा अनुसन्धान थालेको सीआईबीले जानकारी दिइएको छ । सीआईबी स्रोतका अनुसार अनुसन्धानका लागि पोखरास्थित सूर्यदर्शन सहकारीको फाइल फिकाइएको हो । स्रोतले दिएको जानकारी अनुसार उपत्यका बाहिरका प्रहरी कार्यालयमा अनुसन्धान भइरहेको फाइल काठमाडौँमा मगाएर थप अनुसन्धान शुरु गर्न थालिएको बताइएको छ । पोखरास्थित सूर्यदर्शन सहकारीको १ अर्ब ३५ करोडभन्दा बढी रकम जिबी राईको समूहले हिनामिना गरेको आरोप लागेको छ । त्यस बारे जिल्ला प्रहरी कार्यालय कास्कीले अनुसन्धान गरेको थियो । यतिखेर सूर्यदर्शन सहकारीको मुद्दा अदालतमा विचाराधीन छ । रास्वपाका सभापति लामिछानेले पनि सूर्यदर्शनबाट विना धितो ऋण लिएर रकम हिनामिना गरेको आरोप लागेको छ । यस्तै बृटवलस्थित सुप्रिम बचत, चितवनको सहारा चितवन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था र वीरगन्जको सानो पाइला बारे स्थानीय प्रहरीले गरेको अनुसन्धानको फाइल केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरोले काठमाडौँ मा फिकाएको छ । राई र लामिछानेले सहकारीको रकम अनधिकृत रूपमा गोरखा मिडिया नेटवर्कको खातामा ल्याएर हिनामिना गरेको आरोप छ । यसै गरी काठमाडौँस्थित स्वर्णलक्ष्मी बचत तथा ऋण सहकारी घोटालामा पनि रवि लामिछाने र जीवी राई सम्लग्न रहेको बताइएको छ । त्यसै गरी रवि लामिछानेका तर्फबाट सुप्रिम सहकारीको १ करोड रूपै या गोरखा मिडिया नेटवर्कको खातामा ट्रान्सफर भएको प्रहरीको प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट खुलेको छ । त्यस्तै चितवनको सहारा

चितवन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थामा जम्मा भएको बचतकर्ताको २५ करोड रूपै याँ डुबेको प्रहरीको प्रारम्भिक अनुसन्धान निष्कर्ष छ । सो अधि लामिछाने र राई विरुद्ध सहकारी विभागमा पनि उजुरी दर्ता भइसकेको छ । त्यसरी सहकारी ठगी प्रकरणमा लामिछाने र राई मुछिएको भन्दै आवश्यक छानविन र कारवाहीको माग गर्दै पीडित नागरिकका तर्फबाट युवराज सफलले उजुरी दर्ता गराएका थिए । यस्तै सहकारी व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष काशीराज दाहालले देशभरका समस्याग्रस्त करिब ५०० वटा सहकारी संस्थामा समस्या देखिएको बताएका छन् । हिजो आइतबार सिंहदरबारमा बसेको प्रतिनिधिसभा अन्तर्गतको कृषि, सहकारी तथा प्राकृतिक स्रोत समिति बैठकमा अध्यक्ष दाहालले सहकारीको नियमन गर्न प्रभावकारी संयन्त्र स्थापना हुन नसकेकाले सहकारीमा समस्या देखिएको बताए हुन् ।

अध्यक्ष दाहालका अनुसार देशभर करिब एक प्रतिशत सहकारी संघ, १९ प्रतिशत प्रदेश र ८० प्रतिशत सहकारी स्थानीय तहअन्तर्गत सञ्चालन भइरहेका छन् । अध्यक्ष दाहालले सहकारीको सञ्चालकहरूले नियम अनुसार सञ्चालन गर्न नसक्दा र अनुत्पादक क्षेत्रमा लगानी गर्दा समस्या देखिएको बताउँदै सहकारी सञ्चालनमा पारिवारिक एकाधिकारका कारण पनि वैथिति देखिएको भनाइ छ ।

उनले अहिलेको सहकारी समस्या समाधान गर्न समस्याग्रस्त सहकारीको वर्गीकरण गर्नुपर्ने र ‘रेड जोन’मा रहेका सहकारी सञ्चालकलाई कानुन बनाएर कारवाही गर्न सुभाब दिँदै अन्य सहकारीलाई कार्ययोजना बनाएर समस्या समाधानतर्फ उन्मुख हुनु पर्ने बताए । सरकारले समस्याग्रस्त सहकारी व्यवस्थापन समिति बनाए पनि आवश्यक जनशक्ति र पूर्वाधार नहुँदा काम गर्न समस्या भएको गुनासो गर्दै समितिले

प्रहरी निरीक्षक सहितको टोलीको माग गर्दा पनि सुनुवाइ नभएको अध्यक्ष दाहालको भनाइ छ ।

सो बैठकमा समितिका सदस्यहरूले सहकारी पीडितहरूको संख्या बढ्दा पनि समस्या समाधानका लागि कुनै प्रयास हुन नसकेको बताएका थिए । यस्तै सहकारी क्षेत्रलाई समस्याग्रस्त घोषणा गरी समस्या समाधान हुन नसके आगामी दिनमा थप भयावह रूप लिने समिति सभापति डा. आरजु राणाले बताएकी थिइन् ।

करोडौँ...

नेपाल मिडिया काउन्सिल सम्बन्धी विधेयक आएपछि आम सञ्चार क्षेत्रको पुनः संरचनामा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । यसका अलावा मन्त्रालयले सञ्चारमाध्यमको सबलीकरण र श्रमजीवी पत्रकारको पेशागत तथा भौतिक सुरक्षा र आम सञ्चार क्षेत्रमा समावेशीकरणको सवाललाई पनि मन्त्रालयले प्राथमिकतामा राखेको मन्त्री शर्माले बताएकी छन् ।

विगत पाँच वर्षदेखि मन्त्रालयबाट वृद्धि हुन नसकेको श्रमजीवी पत्रकारको पारिश्रमिक पुनरावलोकनका लागि मन्त्रपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गरिएको बताइएको छ । त्यस्तै आम सञ्चारका क्षेत्रमा कतिपय सानाजस्ता देखिने तर सेवाग्राहीलाई असहज हुने गरेका क्षेत्रमा पनि सुधारको थालनी गरिएको बताएकी छन् । त्यसै गरी सूचना विभागबाट जारी हुने प्रेस प्रतिनिधिको अवधि तीन वर्ष बनाउने, एफएम रेडियोको नवीकरण अनलाइनबाटै गर्नेलगायतका सुधारात्मक कार्य थालिएको छ भने सञ्चारमाध्यम दर्तालगायतका सन्दर्भमा आवश्यक कागजात एकीकृत रूपमा अनलाइनमार्फत लिने व्यवस्था मिलाउन र साना साना कामका लागि पनि काठमाडौँ नै धाउनुपर्ने बाध्यताको अन्त्य

खेलकुद

खेलकुद महासंघ शुद्धिकरण अभियानमा

काठमाडौँ - नेपाल खेलकुद महासंघ केन्द्रीय कमिटीको दोस्रो पूर्ण बैठक यहीँ माघ ४ र ५ गते पार्टी केन्द्रीय कार्यालय, च्यासलमा अध्यक्ष पर्शुराम बस्नेतको अध्यक्षतामा सम्पन्न भएको छ । नेकपा (एमाले)का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको प्रमुख आतिथ्यता र महासचिव शंकर पोखरेलको विशेष आतिथ्यतामा बैठक सम्पन्न भएको थियो । त्यसै गरी नेकपा एमाले स्थायी कमिटी सदस्य तथा जनसंगठन समन्वय संयन्त्रका प्रमुख भानुभक्त ढकाल, स्थायी कमिटी सदस्य तथा नेपाल खेलकुद महासंघका इन्चार्ज कमरेड कर्णबहादुर थापा अतिथिका रुपमा दुवै दिन चलेको बैठकमा सहभागी भइ निर्देशनात्मक प्रशिक्षण दिएका थिए ।

महासंघको पूर्ण कमिटी बैठकले नेपाल खेलकुद महासंघको संगठनात्मक सुदृढिकरण तथा शुद्धिकरण गर्ने, महासंघको सदस्यता नवीकरण, वितरण र अभिलेखीकरण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिने निर्णय सर्वसम्मत गरेको जनाएको छ । पार्टीले यो वर्षलाई संगठन सुदृढिकरण र शुद्धिकरण वर्षका रुपमा अगाडि बढाउने गरेको निर्णयानुसार महासंघले सो निर्णय गरेको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । यसै गरी बैठकले निम्न निर्णयहरु सर्वसम्मत गरेको जानकारी दिएको छ । जसमा पार्टी, नेता तथा नेतृत्व माथि भइरहेको आक्रमण, फैलाइएको भ्रम, लादिएको प्रायोजित भुटा आरोप र पार्टी तथा नेता नेतृत्व विरुद्ध सामाजिक सन्जालको दुरुपयोगलाई रोक्न, चिर्न, खण्डन गर्न तथा सामाजिक सन्जालमासमेत यसको प्रतिरोध गर्न विशेष कमिटी गठन गरिएको जनाएको छ । त्यस्तै ७७ वटै जिल्लाका प्रतिनिधि रहने गरी ५ हजार १ सदस्यीय यस कमिटीको संयोजक स्थायी कमिटी सदस्य रिनन पोखरेललाई तोकिएको जनाउदै कमिटीले विशेष अभियानका रुपमा तत्कालै काम शुरु गर्ने नेकपा एमालेको ‘प्रतिरोधी दस्ता’ हुने उल्लेख गरेको छ । त्यसको नाम नेकोस डिजिआइ हुने जनाएको छ । यस्तै मिसन २०८४ लाई सफल बनाउन नेपाल खेलकुद महासंघले आफू मातहतका सबै कमिटी तथा सदस्य कमरेडहरूलाई सक्रिय सहभागिता जनाउन निर्देशन दिँदै पार्टी अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीलाई नै रोल मोडल मानेर अगाडि बढ्ने र सोही अनुसार गतिविधि गर्नाले मिसन २०८४ सफल हुने निष्कर्ष महासंघले निकालेको विज्ञप्तिमा भनिएको छ । पार्टीका नेताहरूलाई नै रोल मोडल बनाउंदा मिसन २०८४ सफल हुनेमा आशंका गर्नु पर्ने निष्कर्ष सहित बैठकले सम्पूर्ण नेतृत्व पंक्तिलाई यसमा होमिन पनि अनुरोध गरेको छ यस्तै नेपालका गाउँगाउँसम्म खेलकुदलाई व्यापक विस्तार गर्दै एक कमिटी, एक खेल गतिविधि गर्नका साथै अब नेपाल खेलकुद महासंघका केन्द्रीय, प्रदेश, जिल्ला, पालिका तथा वडा कमिटीले तत्स्थानमा विद्यालयदेखि विश्वविद्यालयसम्म, क्लबदेखि कम्युनिटीसम्म स्वास्थ्य समाज निर्माणका लागि वार्षिक क्यालेन्डर नै निर्माण गरेर खेल गतिविधि सञ्चालन गर्ने जनाएको छ । त्यस्तै बैठकले नेपाल खेलकुद महासंघले खेल क्षेत्रमा देखिएका विकृति, विसंगति, अनियमितता तथा भ्रष्टाचारका विरुद्धमा विशेष कार्यदल निर्माण गरेर सत्यतथ्य बुझेर आवश्यक निकायमा उजुरीसमेत दिने निर्णय गर्दै नेपाल खेलकुद महासंघका सचिव विष्णु पुनको संयोजकत्वमा ७ सदस्यीय कार्यदल गठन गरेको छ र यो कार्यदलले काम शुरु गरिसकेको बताएको छ । यस्तै

चीनमा भएको १९ औँ एशियन गेम्सको खर्च सार्वजनिक गर्न, कर्मचारी सम्बन्धी संगठन संरचना तथा व्यवस्थापनका लागि यथाशीघ्र पहल गर्न, दर्ता भएका राष्ट्रिय खेल संघहरूलाई उपलब्ध गराइने अनुदानको आधार स्पष्ट पार्न र पक्षपात नगर्न राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप)लाई आग्रह गर्ने निर्णय पनि बैठकले गरेको जनाएको छ । त्यस्तै राखेप कर्मचारी सेवासर्तसम्बन्धी नियमावली बन्नामा भएको ढिलासुस्तीप्रति जवाफदेही हुनु पर्ने माग पनि नेपाल खेलकुद महासंघले राखेको छ । यसैगरी काराका कर्मचारीलाई रितपूर्वक स्थायी बनाउन नेपाल खेलकुद महासंघले यसअघिजस्तै जोडदार माग गरेको बताएको छ । त्यस्तै महासंघले

१९ औँ एशियन गेम्समा सहभागी भएका अफिसियल, व्यवस्थापक तथा प्रतिनिधि पठाउने क्रममा अख्तियारको चरम दुरुपयोग भएको निष्कर्ष सहित विधागत खेलाडी भन्दा बाह्य व्यक्तिहरु पठाइएको विषयमा नेपाल खेलकुद महासंघको गम्भीर ध्यानाकर्षण जनाउँदै सो कदम विरुद्ध महासंघले सत्यतथ्य पत्ता लगाउन विष्णु पुन नेतृत्वको कार्यदललाई अधिकार प्रत्यायोजन गरेको जनाएको छ ।

त्यस्तै नेपाल खेलकुद महासंघ गण्डकी प्रदेशको आयोजनामा पोखरामा २०८० साल चैत ३ गतेदेखि ११ गतेसम्म ‘नेकोस सूर्यतारा खेलकुद महोत्सव’ आयोजना गर्ने निर्णय केन्द्रीय कमिटीले अनुमोदन गर्दै उपत्यका विशेष सहित आठै प्रदेशलाई सहभागिता जनाउन केन्द्रीय कमिटी बैठकले निर्देशनसमेत दिने निर्णय गरेको बताउदै छोटो समयमा भएको निमन्त्रणालाई स्वीकार्दै महासंघलाई देखाएको स्नेह र पत्रकार सहभागिताप्रति हार्दिक आभार तथा धन्यवाद दिन पनि चाहेको अध्यक्ष प्रसुराम बस्नेतद्वारा जारी विज्ञप्तिमा उल्लेख गरेको छ ।

मैयादेवी यु -१९ महिला क्रिकेट प्रतियोगिता हुने

बैतडी - यहीँ माघ १२ गतेदेखि मैयादेवी मेमोरियल यु -१९ महिला क्रिकेट प्रतियोगिता शुरु हुने बताइएको छ । नेपाल लोकतान्त्रिक खेलकुद संघले मैयादेवी श्रेष्ठको स्मृतिमा उन्नाइस वर्षमुनिको राष्ट्रिय महिला टी -२० क्रिकेट प्रतियोगिता आयोजना गर्न लागेको हो । नेपाली कांग्रेसको भ्रातृ संस्थाको रुपमा रहेको खेलकुद संघले पूर्व माननीय तथा प्रजातन्त्र सेनानी, दानवीरंगना स्व. श्रेष्ठको स्मृतिमा आयोजना हुने प्रतियोगिता चितवनको गौतम बुद्ध क्रिकेट रंगशालामा सञ्चालन हुने जनाइएको छ ।

उक्त प्रतियोगितामा देशका ७ वटै प्रदेशका टोलीको सहभागिता रहने बताइएको छ । प्रतियोगितामा सहभागी जनाउने ७ टोलीलाई दुई समूहमा विभाजन गरिएको छ ।

जस अनुसार समूह “ए” मा गण्डकी, सुदूरपश्चिम, कोशी र मधेश छन् भने, समूह “बी” मा कर्णाली, बागमती र लुम्बिनी रहेका छन् ।

प्रतियोगिताको उद्घाटन माघ १२ गते गण्डकी र सुदूरपश्चिम प्रदेशको भिडन्त हुनेछ । सातौ दिनमा सम्पन्न हुने प्रतियोगिताको फाइनल खेल माघ १९ गते हुनेछ । नेपाल क्रिकेट संघका अनुसार

सन् २०२४ मा युएईमा हुन गईरहेको एसिया कप छनोट र सन् २०२५ मा मलेसिया र थाइल्यान्डमा हुने विश्वकपलाई समेत मध्यनजर गर्दै खेलाडीको प्रतिभा मूल्यांकनमासमेत यो प्रतियोगिता कोशेदुङ्गा सावित हुने बताइएको छ ।

मुलुकको हरेक प्रदेश, जिल्ला महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका, गाउँपालिकाका अतिरिक्त शिक्षण संस्था, वित्तीय संस्था, कलकारखाना, सरकारी तथा अर्धसरकारी कार्यालयहरुमा भरपर्दो र सुरक्षित तवरबाट सुरक्षा प्रदान गर्न गराउन वा पहराको लागि गोल्डेन त्रिशक्ति सर्भिस प्रा.लि.लाई सधैँ सम्भन्नुहोस् ।

गोल्डेन त्रिशक्ति सेक्युरिटी सर्भिस प्रा.लि.

प्रधान कार्यालय

प्रदेश नं. १, इटहरी, सुनसरी,

फोन नं. ०२५-५८४०९६, मो. ९८४२११८८०८

प्रधानमन्त्री.

गरिवीको दुष्चक्रबाट बाहिर निकाल्न र समृद्धिको यात्रामा डोच्याउन आवश्यक सहयोग अभिवृद्धिका लागि अन्तर्राष्ट्रिय समुदायलाई आह्वान गर्दै ‘ असम्लग्न आन्दोलन शिखर सम्मेलनले ठूला शक्ति र विकसित मुलुकले अल्पविकसित, विकासोन्मुख साना देशहरूलाई वर्तमान अवस्थामा आर्थिक विकास र समृद्धि प्राप्त गर्नका लागि जोड दिनु पर्ने बताए । तर यी सवाल ती मुलुकका लागि सकारात्मक होला या पूर्ण हुन सक्ला भन्ने विषय चाहिँ त्यतिकै गम्भीर छ । यस्तै गरी सम्मानित र मर्यादित जीवनका लागि आवश्यक दिगो विकासका लक्ष्य प्राप्तिलाई कसरी सम्भव बनाउने भन्ने नीति पनि नामले अगाडि बढाउन सक्नु पर्ने औल्याइएको छ । जबकि, नेपाल स्वयम् अतिकम विकसित मुलुकबाट स्तरोन्नति हुने क्रममा रहे पनि विभिन्न बहुआयामिक चुनौतीको भुमरीमा परेको, प्रधानमन्त्री प्रचण्डले बताए पनि प्रभावकारीताको सवालमा त्यति प्रष्ट हुन नसकेको बताइन्छ । यस्तै नेपालको तर्फबाट सम्मेलनमा असंलग्न आन्दोलनले दिगो विकासका लक्ष्यहरू २०३०, पेरिस सम्झौता र अन्य अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा सहमति भएका विकासका लक्ष्यहरु समयमै हासिल गरी विश्वका विकासोन्मुख मुलुकको आर्थिक विकास र समृद्धि प्राप्त गर्नका लागि जोड दिनुपर्दछ भन्ने विषयलाई जोडदाररूपमा उठाएको बताइएको छ । तथापि यस्ता विषयप्रति सम्मेलन कति समवेदनशील भए त भन्ने सवाल पनि त्यति कै गहन छ । खैर, नेपालको प्रतिनिधित्व गर्दै आमनेपालीका भावनालाई उजागर गरी प्रधानमन्त्री प्रचण्डले युगाण्डाबाट काठमाडौँ अवतरण गरेपछि त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा पत्रकारहरूसँग कुरा गर्दै रुस-युक्रेन युद्धमा रहेका नेपालीहरूलाई फिर्ता ल्याउनका लागि सरकारले प्रयास गरिरहेको जनाउँदै सोका लागि रुसलाई कूटनीतिक नोट पठाएर सबै कुरा भनिसकेको बताए । युगाण्डामा रुसी उप विदेशमन्त्रीसँग भेट गरेर नै नेपालीहरूलाई फिर्ता पठाइ दिन आग्रह गरिएको जानकारी गराउँदै ‘हाम्रो देशको सम्झौता भएका इण्डिया र वेलायत बाहेक अन्य कुनै ठाउँमा पनि नेपाली सेनालाई भर्ना गरिदैन भन्ने कुरा उल्लेख गर्दै ‘ परराष्ट्रमन्त्रीले कूटनीतिक नोट पठाइ सक्नु भएको र पटकपटक कुरा पनि भएको बताए । यसैगरी प्रधानमन्त्री प्रचण्डले युगाण्डामा रुसका उप विदेशमन्त्रीसँग भेटेर नै फिर्ता पठाई दिनुपर्नो भनेर कुरा भएको बताउँदै मारिएकाहरूको क्षतिपूर्तिको विषयमा पनि कुरा भएको जानकारी दिँदै जागिर खाने नाममा राज्यको नीति र संविधानको मर्म विपरीत जहाँ पायो त्यहीं जाने प्रवृत्ति रोकिनु पर्ने र जाँदा बाटो छलेर जाने तरिका ठिक नभएको पनि बताए । यसै गरी प्रधानमन्त्री प्रचण्डले अहिले रुस र युक्रेनसँग कुरा भइरहेको भए पनि उनीहरूले कति प्रेसरमा नेपालको कुरा सुन्छन् भन्ने कुरा महत्त्वपूर्ण भएको उल्लेख गर्दै ‘ सरकारले मात्रै गरेर नहुने भएकोले यसका लागि हामी सबै अर्थात् सरोकारवालाहरूको तर्फबाट गर्नुपर्छ । सरकारले मात्रै गर्न सम्भव छैन किनकि, त्यहाँ सरकारले पठाएको पनि होइन । सरकारले भन्ने वित्तिकै रुसले मान्दिहाल्ने कुरा पनि छैन न । हामी सबैको साझा र

लगातारको प्रयासले परिणाम निकाल्नु पर्ने विचार राखेका थिए । त्यस्तै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले ताइवान चीनको अंग भएको विषयमा नेपाल सरकार प्रष्ट रहेको बताउँदै एक चीन नीति प्रति नेपाल प्रतिवद्ध रहेकाले ताइवान चीन भन्दा अलग हो भन्न नहुने उल्लेख गर्दै नेपाल एक चीन नीति प्रति प्रतिवद्ध छ । ताइवान पनि चीनकै अंग हो भन्ने हाम्रो नीति शुरुवात नै हो । एक चीन नीति मानिसकेपछि ताइवान अलग हुनुपर्छ भन्ने हुँदै न, प्रधानमन्त्री प्रचण्डको भनाइ थियो । यस्तै शिखर सम्मेलनको समापन समारोहमा संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेसले सम्बोधन गरी विश्व व्यवस्थालाई न्यायोचित, समावेशी र समतामूलक बनाउन असंलग्न राष्ट्रहरूको ठूलो योगदान रहेको उल्लेख गर्दै यसको सान्दर्भिकता अहिलेको विश्व परिवेशमा भनै बढेको बताएका प्रधानमन्त्री प्रचण्डले युगाण्डाको राष्ट्रपतिले हाम्रा साझा समस्या समाधानमा एकजुट भएर काम गर्न आह्वान गरेको र विभिन्न मुलुकका राष्ट्र प्रमुख तथा सरकार प्रमुखहरूसँग सक्षिप्त कुराकानी गर्ने अवसर प्राप्त भएको बताए । यस्तै नेपालीहरूका लागि युगाण्डा तथा अफ्रिका महादेशमा विद्यमान अवसर तथा चुनौ तीका बारेमा छलफल हुनका साथै अवसरहरूको सदुपयोग र समस्याहरूको समाधानका लागि पहल गर्ने बताएको जनाए । श्रीलङ्काका राष्ट्रपति रणिल विक्रमसिङ्ग्रेसँगको द्विपक्षीय भेटघाटका अवसरमा द्विपक्षीय सम्बन्ध र आपसीहितका विषयमा कुराकानी भएको, हालै पहिलो पटक काठमाडौँमा सम्पन्न भएको परराष्ट्रमन्त्रीस्तरीय नेपाल श्रीलङ्का संयुक्त आयोगको बैठकले गरेको निर्णयहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने बारेमासमेत छलफल गरी सार्कलाई गतिशील बनाउन नेपाल र श्रीलङ्काले साझा प्रयत्न गर्ने बारे कुराकानी भएको बताउँदै उद्घाटनसत्रमा आयोजक मुलुक युगाण्डाका राष्ट्रपति महामहिम योवरी कागुटा मुसेभेनीसँग चासोका साथ कुराकानी गर्दै ‘ असंलग्न आन्दोलनको १९औँ शिखर सम्मेलन सफलतापूर्वक आयोजना गर्नुका साथै युगाण्डाका राष्ट्रपति मुसेभेनी तथा विगत तीन वर्षदेखि अध्यक्षको है सियतमा आन्दोलनलाई नेतृत्व प्रदान गर्ने अजरवैजानलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गरेको बताएका छन् ।

पहिचानको.

आहुति’ले वर्तमान सात प्रदेशको संरचना कायम रहिन्जेल सोही संरचनाभित्र पहिचानको आधारमा प्रदेश नामकरणको माग गर्ने आन्दोलनको औचित्य नरहेको बताउँदै सात प्रदेशको सीमांकन गर्दा नै खस-आर्य समुदायको बाहुल्यता हुने गरी गरिएकोले त्यस्तो प्रदेशमा पहिचानको आधारमा नाम राख्दै मा केही नहुने औल्याएका हुन् । सोहीक्रममा नेता तथा विश्लेषक आहुतिले पहिलो संविधानसभाको राज्य पुन:संरचना समितिले तयार पारेको १४ प्रदेशको सीमांकन हुने गरी पहिचानको आन्दोलन नामकरणको सट्टा सीमांकनमा केन्द्रित हुनुपर्ने बताउँदै ‘ हामीलाई मुक्ति चाहिएको छ भने अब प्रदेशको सीमांकन सहितको ठोस विषयमा प्रवेश गर्नुपर्छ, त्यसको विकल्प छैन ।आहुतिले लिम्बूहरूको बाहुल्यता हुने गरी लिम्बुवान, किरातहरूको बाहुल्यता हुने गरी किरात,

तामाङहरूको बाहुल्यता हुने गरी ताम्सालिङ प्रदेशको सीमांकनको आन्दोलन हुनुपर्नेमा जोड दिएका थिए । यसैगरी

उनले कोशी प्रदेश खारेज गरी पहिचानको आधारमा नाम राख्ने हो भने पनि सो प्रदेशमा खस-आर्य समुदायकै व्यक्ति मुख्यमन्त्री बल्ने गरी सीमांकन गरिएको बताए । उक्त अन्तरक्रिया कार्यक्रमको अन्य वक्ताहरूमा पूर्वमन्त्री, पूर्व माओवादी नेता तथा किरात गणराज्यका अभियन्ता गोपाल किराती, मार्क्सवादी अर्थशास्त्री तथा वामपन्थी लेखक हरि रोक्का, जनवादी नेता तथा कलाकार माइला लामा र जनजाति महासंघका तथा नेवा राष्ट्रिय मोर्चाका सम्योजक पवनमान श्रेष्ठ र देशभक्त समाजवादी मोर्चाको संरक्षक रमेश सुनुवार थिए ।

आन्दोलनकारी ..

भौतिक पूर्वाधार विकासमन्त्री कमलप्रसाद जवेगूको नेतृत्वमा तीन सदस्यीय वार्ता समिति गठन गरेको छ । अस्ति शनिवार बसेको प्रदेश मन्त्रिपरिषद्को बैठकले वार्ता समिति गठन गरेको हो । त्यस वार्ता समितिको सदस्यद्वयमा पर्यटन, वन तथा वातावरणमन्त्री गणेश उप्रेती र सदस्य सचिवमा अ न्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालयका सचिव लक्ष्मीप्रसाद पौडेल रहने निर्णय भएको सरकारका प्रवक्ता एवं आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री शम्शेर राईले जानकारी दिएका छन् । गत १७ फागुन, २०७९ मा बसेको ‘प्रदेशसभा बैठकले प्रदेशको नाम ‘कोशी’ पारित गरेदेखि यता पहिचान पक्षधरले प्रदेश १ पुन: नामकरण संयुक्त संघर्ष समिति गठन गरी आन्दोलन गर्दै आएका छन् । त्यसरी “कोशी“ नाम खारेजीको माग गरी आन्दोलन गरिरहेका पहिचान पक्षधरका पदम लिम्बूको मृत्यु भएको छ । त्यस यता अझ कडा आन्दोलन पहिचानवादीहरूले गर्दै आएका छन् । पहिचान पक्षधरको माग र मुद्दा सम्बोधनका लागि मुख्यमन्त्री केदार कार्कीले पहिचान कायम गर्न खुवालुङ, तुवाचुङ, फाल्गुनन्द, आत्मानन्द क्षेत्रको विकासका साथै फाल्गुनन्द भाषा संस्कृति संरक्षण प्रतिष्ठान गठन गर्ने चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा व्यवस्था गरेको हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।मुख्यमन्त्री कार्कीका अनुसार किरात सभ्यतालाई शीरमा राखेर आदिवासी जनजातिको पहिचान कायम गर्दै माग र मुद्दा सम्बोधनका लागि आन्दोलनरत पक्षसँग वार्ता समिति गठन गरेको बताइएको छ । अस्ति गठन भएको वार्ता समिति संयोजक मन्त्री जवेगुले तत्काल समितिको बैठक बसेर निर्णय गरी आन्दोलनरत पक्षलाई पत्राचार गरेर वार्ता प्रक्रिया अधि बढाउने बताएका छन् । यसै गरी प्रदेश मन्त्रिपरिषद् बैठकले प्रदेश आयोजना बैक व्यवस्थापन कार्यविधि पहिलो संशोधन स्वीकृत, केही प्रदेश ऐनलाई संशोधन गर्ने अध्यादेश २०८० सिफारिस गर्ने, प्रदेश सांसद विनोद बान्तवाको कूटनीतिक राहदानीका लागि सिफारिस गर्ने र १० वर्षमुनिका बालबालिकाहरूको नि:शुल्क उपचारका लागि कोशी प्रदेश बालबालिक संरक्षण नियमावली स्वीकृत गर्ने निर्णय गरेको प्रवक्ता तथा मन्त्री राईले बताएका छन् ।

डालाकेगु..

सुकुलढोका, दरबार स्व्वाथर, खौ मा, इताछेलगायतका फरकफरक

दिनमा टोलटोलमा प्रदर्शन गरिदै आएको छ । वनमालाका अनुसार नवदुर्गा नाचमा १३ मकुन्डो रहने र मकुन्डो लगाएर १२ देवगणले नवदुर्गा नाच नाच्ने यो परम्परा धान्ने नवदुर्गाका १९ देवगण रहने गर्दछन् । यसमा भैरव, महाकाली, बाराही, गणेश, बह्मयणी, कुमारी, महेश्वरी, भद्रकाली, इन्द्रायणी, दुम्भसिंह, महादेव, श्वेत भैरवका रुपमा देवगणले नाच्ने गर्दछन् । परम्परागत वेशभूषामा बाजाको तालमा देवताका प्रतीकका रुपमा देवगणले नाझो खुट्टाले नै सो नाच प्रदर्शन गर्ने गर्दछन् । जात्रामा नाचका लागि आर्थिकलगायतका विभिन्न समस्या रहेकाले सहयोग हुनुपर्ने माग देवगणले गरेका छन् । स्थानीय नेपाल भाषामा डालाकेगु भनिने मल्लकालीन प्रख्यात नवर्दुगा नाचको थालनी भक्तपुरका राजा भुवन मल्ल (इ. सं. १५०५देखि १५१९)ले प्रचलनमा ल्याएको इतिहासविद् प्रा.डा. पुरुषोत्तमलोचन श्रेष्ठ बताउँछन् । प्रा.डा. श्रेष्ठका अनुसार नेपाल संवत् ६३३९ इ.सं. १५१३० मा भक्तपुर राज्यमा अनिकाल परेकाले सहकाल ल्याउन तान्त्रिक विधि अनुसार दैवी शक्तिको आह्वान गरी नवदुर्गा नाचको प्रचलन चलाएको बताएका छन् ।

अवधिमा ..

र बहुधार्मिक राज्य नेपालमा सङ्घीय गणतान्त्रिक लोकतन्त्रलाई संस्थागत गर्न यस्ता कार्यले आधारभूत भूमिका निर्वाह गर्ने विश्वास व्यक्त गर्दै नेवा: दबूले यसलाई अझ व्यापक गर्न नेपाल भापालगायत देशका अन्य मातृभाषामा पनि नियमित समाचार प्रकाशन गर्न विज्ञप्ति मार्फत अनुरोध गरेको छ ।

भोलीदेखि ..

प्र हुने बताइएको छ । यसैगरी सेनाद्वारा सञ्चालित विकास निर्माण, विपद् व्यवस्थापन, खेलकुदका साथै सैनिक विद्यालयलगायतका गतिविधि र श्रव्यदृश्य सामग्रीकोसमेत प्रदर्शनी हुने जानकारी दिइएको छ ।सैनिक प्रवक्ता भण्डारीका अनुसार आमनागरिकलाई नेपाली सेना सम्बन्धी विविध गतिविधि नजिकबाट नियाल्ने अवसर प्रदान गर्ने उद्देश्यका साथ प्रदर्शनी आयोजना गरिएको हो । यस प्रदर्शनीबाट अवलोकनकर्तालाई भोलि माघ ९ गते दिउँसो दुईदेखि पाँच बजेसम्म तथा माघ १० गतेदेखि १३ गतेसम्म १० बजेदेखि अपराह्न ५ बजेसम्म

नि:शुल्क प्रवेशको व्यवस्था छ । प्रदर्शनीबाट सर्वसाधारण र विद्यार्थीलाई सेनाका विभिन्न गतिविधि बारे जानकारी लिन

सुर्तीजन्य ..

अस्ति सार्वजनिक गरेको सूचना अनुसार आउदोमा १५ दिनभित्र सार्वजनिक स्थलबाट सुर्तीजन्य वस्तु पूर्णरुपमा नहटाए जफत गरेर कानुन बमोजिम जरिवाना गरिने जारी सूचनामा उल्लेख गरेको छ । धरान उपमहानगरपालिकाका अनुसार बजारमा जथाभावी सुर्तीजन्य पदार्थ किनबेच हुँदा एकातिर मानव स्वास्थ्यमा नकारात्मक असर परिरहेको र अर्कातिर गुटखा, खैनी,भोला आदिका बट्टा जथाभावी फालिँदा फोहर बढेकाले प्रयोगमा रोक लगाइएको बताइएको छ । धरान उपमहानगरपालिकाका सूचना अधिकारी टीकाराम निरौ लाले जानकारी दिए अनुसार धरानका सडक, पुस्तकालय, सार्वजनिक शौचालय, व्यायामशाला, अस्पताल, शैक्षिक संस्था, धर्मशाला, धार्मिकस्थल जस्ता क्षेत्रमा सरसफाइ गर्दा चुरोट, बिँडी , तमाखु, सुल्फा, प्लास्टिकमा प्याक गरिएका सुर्ती, खैनी, गुटखा, पानपरागका खोल अत्यधिक मात्रामा भेटिन थालेपछि यस्ता वस्तु प्रयोगमा रोक लगाउनु परेको जनाइएको छ ।

मुक्कुमलुङ:....

सरकारले प्रत्यक्ष अतिक्रमण गरेकोको बताएका छन् । विज्ञप्तिमा भनिएको छ, राज्यसत्ताले ऐतिहासिक नाम मुक्कुमलुङ विस्थापन गरी सरकारले २०५३ सालमा पाथीभरा क्षेत्र विकास समिति (गठन) आदेश ल्याएर मुक्कुमलुङ माथि प्रत्यक्ष अतिक्रण गर्यो,’ विज्ञप्तिमा भनिएको छ, ‘हिन्दू मूर्ति, होमादी घर, त्रिशुल, घण्टा, शिवलिंग ठड्याउँदै लगेको उल्लेख गर्दै वास्तवमा त्यहाँ प्रकृतिलाई पुज्ने हो । त्यो अजंगको पर्वत आफैमा शक्तिपुञ्ज भएकोले त्यो पहाडलाई आदिवासी लिम्बूहरूले पुज्दै आएका बताएका छन् ।त्यस्तै अध्यक्ष मादेनले मुक्कुमलुङमा केवलकार निर्माण गर्ने विषयलाई लिएर लिम्बुजन्य संस्थाहरूले गरिरहेको आन्दोलनलाई नियालिरहेको उल्लेख गर्दै ‘ मुक्कुमलुङ बचाउ आन्दोलनमा ऐक्यबद्धता र सहभागिता जनाउन सम्पूर्ण न्यायप्रेमी जनतालाई अपिल पनि गरेको छन् ।

दुगड ..

आएका थिए । उक्त लगिनबाट भन्सार जाँचपास गरेका दुगडले भन्सार राजश्व छली गरी एक टयाक्टर हार्डवेयर सामानदेखि व्यक्तिगत प्रयोजनका लागि भन्दै व्यक्तिको नामबाट तीन वटासम्म एसीसमेत विराटनगर भित्त्याएको फेला पारेपछि प्रहरीले राजश्व अनुसन्धानमा बुझाएको थियो । सो सामान राजश्वले थप जाँच गर्दा राजश्व छली भएको पुष्टि भएपछि दुगडलाई १ लाख ६५ हजार जरिवाना गरेको हो । टयाक्टरमा ललित सप्लायर्स इटहरी र विराट ट्रेडिङ कन्सर्नको नाममा प्रज्ञापनपत्र भेटिएपछि दुवै फर्मको कारोवारसमेत थप अनुसन्धान गर्ने निष्कर्षमा राजश्व पुगेको छ । राजश्व अनुसन्धान कार्यालयका अनुसार तत्काल उपलब्ध सामान र प्रज्ञापनपत्रका आधारमा राजश्व छलीमा कार्वाही गर्दै सामान छोडिएपनि चाडै दुवै फर्मको कारोवार विवरण अनुसन्धान गरी थप कार्वाही गर्ने भएको छ । राजश्व अनुसन्धानले भन्सार जाँचपासमा दुगडसँगै संलग्न रही केही महिना अघि मात्रै भन्सार एजेन्ट परीक्षा पास गरी भन्सार विभागबाट भन्सार एजेन्ट लगिन नम्बर ७३७ बाट भन्सार सम्बन्धी काम गर्दै आएकी कृति शाहलाईसमेत निगरानीमा राखेको छ । अगाडिको रेकर्ड अनुसार दुगड धेरै पटक समान सहित राजश्व पुगेकोले उनको कामलाई नोटिसमा राखेर राजश्वले अनुसन्धान गर्ने जनाएको छ । यस्तै विराटनगर भन्सारबाट आयात तथा निर्यात हुने वस्तु जाँचपासमा सम्लग्नलाई राजश्व अनुसन्धानले कार्वाही गरेपछि विराटनगर भन्सारले पनि आफ्नो अनुसन्धान अगाडि बढाएको छ । उनले भन्सार राजश्व छली गरेको प्रमाणित भएसँगै त्यस्ता भन्सार एजेन्टबाट भन्सार जाँचपास गर्दा सामानको परिमाण, भन्सार मूल्याङन र आवश्यक पर्ने विलमा कुनै किसिमको त्रुटी फेला परेको हो वा अन्य कुनै कारणबाट राजस्व ठगेको वा ठग्ने प्रयास गरेको हो भन्ने निर्क्योल गरेर मात्रै त्यस्ता क्लियरिङ एजेन्टलाई भन्सार एजेन्टको लगिन बन्द गरी लाइसेन्स खारेजका लागि भन्सार विभागलाई पत्राचार गर्ने बताएको छ ।

क्यान्सर रोग लाग्नबाट बच्ने उपाय

- मदिरा, धुम्रपान तथा सुर्तिजन्य वस्तु सेवन नगरौं,
- खानपानमा ध्यान पुर्‍याऔं,
- पर्याप्त व्यायाम गर्ने गरौं,
- सक्रिय जीवनशैली अपनाऔं,
- बोसोयुक्त मासु नखाऔं,
- तारेको, भानेको, पोलेको खाना नखाऔं,
- गालेका तथा पुराना अचार कम खाऔं,
- नियमित स्वास्थ्य परीक्षण गराऔं,
- सरसफाईमा विशेष ध्यान दिऔं ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड